Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the ima-ges to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

IDUN

ILLUSTRERAD TIDNING FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:R 12 (743). LÖRDAGEN DEN 23 MARS 1901. 14:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR:	UTGIFNINGSTID:	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE:	BYRÅ OCH EXPEDITION:	KOMMISSIONÄRER
IDUN ---------- KR. 6:—	HVARJE LÖRDAG.	FRITHIOF HELLBERG	KLARA S. KYRKOGATA 16, 1 TR.	ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALLDELES SÄRSKILDT FÖRMÅNL. VILLKOR.
IDUNS PRAKTUPPLAGA ---- » 8:—		TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3.	ÖPPEN KL. 10—5.	
IDUNS MODETIDN. MED PL. » 5:—	LÖSNUMMERPRIS: 10 ÖRE.	REDAKTIONSSEKR.: JOHAN NORDLING.	ALLM. TEL. 6147. RIKS 1646.	STOCKHOLM IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
IDUNS MODETIDN. UTAN PL. » 3:—				

ANNA BÖE.

MARIE JÖRSTAD.

MARIA ANHOLM.

TRE KVINNLIGA REDAKTÖRER.

DEN SKANDINAVISKA KVINNOKORRESPONDENSEN, organiserad af Idun under benägen medverkan af tre af våra öfriga nordiska kvinnotidningar, har nu pågått sedan någon tid tillbaka och omfattas redan med så varmt intresse af nordens kvinnor, att man för framtiden torde kunna hoppas det bästa af den vackra idén.

Men liksom en aldrig så klart flammande eld ständigt kräfver nytt bränsle för att ej mattas af eller slockna, fordra också de andliga rörelserna nya tillflöden af intresse och förståelse, för att ej deras mäktiga vågsvall en vacker dag skall förvandlas i svaga dyningar. Därför begagna vi tillfället att ännu en gång ställa en stark vädjan till de tusentals bildade kvinnor, som bygga och bo inom nordens landamären och ännu ej trädt in i de korresponderandes led, att utan dröjsmål fylka sig kring det höjda baneret och sålunda skänka den goda saken, »Nordens kvinnoförbund», sitt kraftiga stöd.

I sammanhang härmed tro vi, att det skall lifligt intressera Iduns läsekrets att se porträtten af de publicitetens kvinnor i Norge och Danmark, hvilka af hängifvenhet för korrespondens-idéns utbredande i deras respektive hemland stå handlande vid vår sida.

De äro fröknarna *Anna Böe* och *Marie Jörstad,* utgifvarinnor af kvinnotidningarna »*Urd*» och »*Husmoderen*» i Kristiania, samt fru *Maria Anholm,* hvilken i Köpenhamn redigerar de danska kvinnornas hufvudorgan »*Kvinden og Samfundet*».

De tre damerna hafva nu på vår uppmaning haft älskvärdheten ställa sina biografier till vårt förfogande, och följa de här nedan.

I.

ANNA BÖE:

Hr. Redaktör!

De ydre Konturer af mit Liv er snart fortalt: Født i 1864 i Kristiania begyndte jeg på Skolen midt under den tysk-franske Krig, hvor min første Sysselsættelse var at plukke Charpi, en Sysselsættelse hvis Formål jeg kun dunkelt anede, og som jeg fandt yderst kjedsommelig.

Da jeg var 13 År gammel flyttede min Mor, som dengang var bleven Enke, udenfor Byen, hvor hun havde kjöbt en større Eiendom, og i den vidunderlig skjönne Natur, som omgav Stedet, og hvor jeg tillbragte de fem næste År, de lykkeligste i mit Liv, var det som mit indre Væsen vågnede, og jeg selv begyndte at leve. Nede ved Stranden af den skvulpende Sjö, inde i de dybe, mörke Skoge eller der, hvor Birkens fine Grönne bævede i den friske Luft, og hvor alt var så lyst og fagert og solbeskinnet og Livet syntes så let at leve, overalt udfoldede Naturen sig for mit Blik som den store Livets Bog, hvis dunkle Runer det var så vidunderlig interessant at forsöge at tyde. Alt hvad jeg i denne Tid så og fölte måtte fæstes på Papiret, mine Skuffer fyldtes af mine mange og store Dagböger. Det var mine förste literære Forsög.

Da jeg 18 År gammel atter kom ind til Hovedstaden var det for med en Gang at blive kastet ind i det Liv jeg hidtil kun på Afstand og med Undren havde betragtet. Det var i de viden berömte 80-År, og inden de religiöse, politiske og literære Leire udkjæmpedes en Dyst på Liv og Död. Konservatisme eller Radikalisme, Fritænkeri eller Kristendom, Statskirke eller Frikirke, Kvindesag eller Ikke-Kvindesag, den krasseste Realisme eller den mest overspændte Romantik, alle disse Spörsmål herjede Sindene som en Farsot og gjorde Samfundet til et eneste stormfuldt, oprört Hav. Man går ikke ud af en slig Strid uden med Rifter i Sjælen, men heller ikke uden Erfaring og en Smule Livsvisdom.

Jeg havde oversat adskillige Böger og skrevet i forskjellige Blade, da jeg af en Forlægger her i Byen blev opfordret til at overtage Redaktionen af et Par Blade, af hvilke det ene skulde være et Kvindeblad i Lighed med det svenske »Idun». Skam at sige havde jeg meget liden Kjendskab til »det svenske Idun», og forat råde Bod på denne min manglende Kundskab sendte ovennævnte Herre mig en stor indbunden Bog — en Årgang af »Idun» for 189... Det var et langt Arbeide at komme den igjennem, og mere end en Gang under Læsningen blev jeg overfalden af Mismod — ikke fordi jeg ikke fandt »Modellen» udmærket, men fordi jeg fandt den så udmærket, at jeg fölte mig forvisset om, at »Idun»s eventuelle Söster kun dårlig vilde komme til at slægte sin svenske Söster på. Jeg erindrer særlig en Diskussion mellem »Ave» og en anden Forfatterinde, der var fört med en slig Smidighed fra Tankens og en slig Elegance fra Formens Side, at vore norske Penne med en Gang forekom mig ligeså tunge og brede som selve Fossene og Fjeldene i det Land, som havde fostret dem.

»Urd» så Dagens Lys i 1897. De sidste 3 År har min Söster og jeg stået som Eneudgivere af Bladet.

Under mine Reiser i Sverige og ved Læsning af svensk Literatur har jeg lært at kjende og varmt interessere mig for det svenske Folk. Selve Sproget er så nært i Slægt med vort gamle »Mål», det som Dansken — det være ham forövrigt tilgivet — tog fra os; den samme Sang i Udtalen, den samme sjælfulde, farvemættede Form for Ordene, og ved Siden heraf en Ulighed i Temperement og Udvikling, som ikke virker frastödende, men supplerende.

Da Deres elskværdige Redaktionssekretær, Hr. Nordling, for et Par År tillbage kom hid til Kristiania for at underhandle med »Urd»

om fælles Interesser, og han bl. a. forelagde Planen om en Ungdomskorrespondence mellem de nordiske Lande, var det med megen Glæde jeg greb Ideen, og dog, jeg må tilstå det, Hr. Redaktör, var både min Söster og jeg en Smule angst ved Tanken på Realisationen. Den politiske Situation her i Norge var anderledes dengang end nu. — — — — — Vi vovede imidlertid Skridtet, og det har vi aldrig angret på. Talrige er de Beviser vi har modtaget på Ungdomskorrespondencens gode Frugter Landet over. Og når i disse Dage en Kvindekorrespondence er åbnet, og Kvinder rundt om i de nordiske Lande rækker hinanden Hånden til Forbund og Tankeudveksling, da er det, ialfald for Norges vedkommende, under vidt forskjellige Forhold: Ledende Venstremænd erklærer nu åbent og frit, at Höires stærke Side er deres Unionsvenlighed, mens den nordiske Enhedstanke er vakt tillive og har fundet Udtryk i de forskjelligste Former.

At også den nordiske Kvindekorrespondence vil danne et stærkt Led i den Lænke, som i disse Dage fastere og fastere slynges om de nordiske Folkeslag, derom föler jeg mig forvisset, thi

»Yder min Sang kun et useelt Frö
til Aandens evige Sommer,
Koraldyret lig i den dybe Sö
jeg bygger dog med på den voksende Ö
og bereder den Verden, som kommer.»

Med megen Agtelse

Deres ærbödige

Anna Böe.

II.

MARIE JÖRSTAD:

Fröken *Marie Jörstad*, redaktrice *en chef* for Tidsskriftet »Husmoderen», er födt 4de September 1834 i Fåberg i Gudbrandsdalen, hvor hendes Far var Prokurator. I 1842 blev han udnævnt til Foged i Sogn — Bergens Stift, og på Balestrand havde så Familien i fire År sit Hjem. Börnene förte her ret et Friluftsliv. De boltrede sig på Stranden og i Bådene, syslede i Haven, der hver Höst bugnede af den deiligste Frugt, og fik stundom fölge med de Turister, som allerede dengang besögte det fra gammel Tid berömte *Balestrand*. Frk. Jörstad fortæller således, at hun sad tilhest på nuværende Professor Hans Gudes Skulder og red et godt Stykke opover Tolbræerne inde i Fjærlandsfjorden. Men Maries Far, en ægte Döl som han var, likte ikke Basketagene med Sognefjordens stride Bölger, og Opholdet i det bergenske blev derfor ikke af lang Varighed.

Allerede i 1846 flyttede Familien til Drammen, og ved en liden Eftermiddagsskole, som Lærerne ved Drammens Latinskole oprettede for Piger, fik Frk. Jörstad en meget grundig Undervisning.

Her blev hun også konfirmeret af den samme Præst, hun havde havt til Religionslærer ved Skolen, den höit skattede pastor Anton Dietrickson, netop dengang udnævnt til at overtage Præstembedet ved det nyoprettede Bodsfængsel i Kristiania. Det var — siger Frk. Jörstad — med sand Hjertesorg hun skiltes fra Drammen, fra de gamle Skolekamerater og andre Venner, da hendes Far 1854 forflyttedes til Rakkestad Fogderi i Smålenene.

Imidlertid kjöbte Fogden kort efter egen Eiendom, og hun fik ingen Tid til at savne sine Venner; thi fra nu af udfoldede hun en rastlös Virksomhed på det praktiske Område. Hendes Interesse for Havebrug, sandsynligvis vakt under Opholdet i Sogn, fik nu rig Anledning til at udvikle sig, og snart gik der Ry af hendes Gartnerdygtighed. Haven på »Eidareng» gjaldt for et rent Mönsterbrug. Desforuden havde hendes gamle, prægtige Mor i hende en magelös dygtig Stötte ved de husmoderlige Gjöremål, og hun tog efter Moderen Arv som fuldendt Værtinde. Jeg hörte engang en gammel Præstefrue sige: »Ja, på »Eidareng» var alt fuldendt både i smått og stort.» Som Datter var hun i höi Grad opoffrende og kjærlig i sin Omhu for de elskværdige gamle Forældre.

I Fogdens Hus udfoldedes en storartet Gjæstfrihed, og aldrig gik Frk. Jörstad træt — ufortröden og lige blid, om Gjæsterne kom aldrig så ubeleiligt.

Da Foged Jörstad tog Afsked og flyttede ind til Kristiania, fik Frk. Jörstad Anledning til — i Begyndelsen ganske smått — at sysle med det, der altid — måske hende selv ubevidst — havde været hendes lyst, og hvorom hendes lönligste Drömme havde dreiet sig — nemlig literært Arbeide. Hun skrev i »Dagen», i »Folkebladet», i »Folkevennen» og blev en sögt Oversætter. Hendes Navn blev först rigtig kjendt, da hun skrev »Vesle Svarten», en fri Bearbeidelse af »Black beauty». Den gjorde stor Lykke og indbragte hende Dyrebeskyttelses Foreningens Medalje, som overraktes hende af Formanden, Hr. Hofstaldmester Sverdrup.

Så kom Hundehistorien »Trofast» og omtrent samtidig et frit selvstændigt Uddrag af Franskmanden *Nicolay's* »Opdragelsesværk», det hun i Lighed med en svensk Oversættelse kaldte: »Hvorledes Börn *ikke* bör opdrages.»

Umiddelbart efter denne Bog udkom »Ved 17—20 Års Alderen», der gjennem sine Citater, ligesåvel som ved selvstændige Betragtninger, vidner om inderlig Forståelse af og stor Kjærlighed til Ungdommen.

Mange har undret sig over, at Frk. Jörstad kunde finde Tid til at skjötte sine literære Interesser, optaget som hun altid var af Husstel, af Undervisning i Håndarbeide m. m. Men for det man elsker, finder man altid Tid. Desuden havde hun i Smålenene kjære Venner, der delte hendes Interesser. Særlig må nævnes Sorenskriver Sörensens Familie. I dette fine, åndfulde Hjem sad Literatur og Kunst i Höisædet, og hvad der boede i et Menneske af Ånd og Impulser måtte ved Samværet med dem vækkes tillive.

Det må næsten nævnes som et Særsyn, at Frk. Jörstad först begyndte sin Redaktörvirksomhed i en Alder, da andre pleier at trække sig tilbage. Men hendes merkelige ungdommelige, elastige Sind har skjermet hende mod at blive gammel. Hun samler fremdeles Ungdommen om sig, kvindelig og mandlig, og i hendes Hjem diskuteres literære, religiöse og sociale Spörgsmål. Disse Sammenkomster er overmåde udviklende for de unge; de lededes i længere Tid af en af vore mest fremragende Præster.

Frk. Jörstad overtog Chefredaktionen af »Husmoderen» for ca. 4 År siden, og enhver der har fulgt med og lagt Merke till dette Blad, vil have seet, hvorledes det stadig har gået fremad og fundet större og större Udbredelse og Anerkjendelse.

Måtte hendes store Arbeidsevne og livsfriske Sind, som mangen en Ungdom kunde misunde hende, vedvare endnu i mange År til Glæde for hende selv och hendes store Vennekreds.

G. H.

III.

MARIA ANHOLM:

Bästa Idun!

Du ber mig om min biografi, men en biografi öfver en person, som icke har något af allmänt-mänskligt intresse att bjuda på, är ett oting. Jag har icke upplefvat eller — tyvärr — utfört något, som gifver mig rätt att lägga beslag på uppmärksamheten hos en större läsekrets. Att jag är köpmansdotter från Stockholm, född på den tiden, då vår härliga hufvudstad ännu icke var den kontinentala storstad den nu är, men efter ett danskt omdöme »den skönneste af Provinsbyer», (närmare uttryckt 5 aug. 1851); att jag har gått igenom högre lärarinneseminariet och varit privatelev hos professor Fritiof Kjellberg i modellering samt tillbragt tre studieår i Rom — det har visst allt varit af stor betydelse för mig själf, men icke är det något så märkvärdigt, att den, som läser det, minnes det från den ena dagen till den andra.

Ännu mindre märkvärdigt är det väl, att jag öfvergaf konsten för äktenskapet — »ty så har ofta varit kvinnors sed». Min man var dansk sjöofficer, och jag blef således danska; men att hjärtat och sinnelaget ännu äro lika svenska, därom vittna, hoppas jag, mina böcker.

Från 1882 har jag således varit bosatt i Danmark, och där har jag ännu som änka mitt hem. Af och till har jag dock varit ute på långa resor.

Det är allt, hvad jag kan hafva att förtälja om yttre tilldragelser, och det är ju ganska vanliga saker alltsammans. Det enda, som icke är »helt ud ad Landevejen» — som vi säga här nere — är den praktiska form, hvari jag har kommit att odla nyskandinavismen, i det jag på en gång är medlem af Sveriges Författareförening och redaktris af en dansk tidning. Det sista har jag varit från 1 jan. 1900.

Låt dig nu nöja med dessa fattiga upplysningar, bästa Idun, och spar min biografi, tills jag är död — om det då finns något att säga om mig, som är värdt att minnas. Men för att dina läsare dock skola få ett intryck af den person, hvars porträtt du har önskat att införlifva med ditt galleri, så skall jag på annat ställe i dagens nummer be att få berätta en — hittills otryckt — liten episod från en af mina resor, en episod, som har gjort ett djupt och varaktigt intryck på mig.

Maria Anholm,
f. Öberg.

Den friskaste och angenämaste är *F. Pauli's ELECTA-EAU DE COLOGNE*. Stockholm 1897 erhöll F. Pauli's Electa Eau de Cologne högsta utmärkelsen och guldmedalj. Äfven prisbelönt London, Chicago, Paris m. fl.

Hårets affallande. En läkare, som sedan flere år i Stockholm behandlar specielt hudsjukdomar, skrifver följande: »Af alla i handeln förekommande medel, afsedda för behandling af de parasitära hudsjukdomar (seborrhé, mjäll o. d.) på hvilka hårets affallande i de flesta fall beror, känner jag intet, som vid anställda prof visat sig så verksamt och i så hög grad förtjänar användas som *Azymolstimulus* — —». Vid Londonutställningen 1899 erhöll F. Pauli's Azymolstimulus guldmedalj såsom det bästa hårvatten.

IDUNS SPECIELLE FOTOGRAF HOFFOTOGRAFEN A. BLOMBERG

har i den af Centralföreningen för idrottens befrämjande utlysta pristäflingen mellan fotografier öfver Nordiska spelen förvärfvat första priset — en större silfverpokal och silfvermedalj — en utmärkelse, om hvars berättigande ingen af våra läsare kan stanna i tvifvelsmål, som redan sett de charmanta alstren af hr Blombergs kamera i Iduns spalter.

SOMATOSE *Erkändt bästa krafthöjningsmedel.* *Ökar aptiten i hög grad.* Erhålles på apotek.

TVÄNNE SVENSKA SKILDRARE AF DET EGNA HEMMET. FÖR IDUN AF JOHN KRUSE.

I.

ATT ÖPPNA det egna hemmets dörrar på vid gafvel för allmänheten, det räknas i verkligheten som ett obehag hvilket det endast hör till en hyresvärds privilegier att pålägga en stackars hyresgäst, som tänker flytta. Eljest gäller engelsmännens obevekliga och stolta »My house is my castle» i alla nordiska länder, där man ej som i Italien kan flytta ut hemmet på gatan eller låta de förbipasserande genom de stora glasdörrarne blicka rakt in i rummens alla vinklar och vrår.

De flesta bland oss göra helt säkert både klokt och rätt i att ställa en engel med bart huggande svärd utanför hemmets paradis — det vill säga: engeln skall naturligtvis ha förstånd att endast vara obeveklig mot obehöriga, men att, när vänner och fränder till de lyckliga därinne klappa på, sänka svärdet till tecken, att »herrskapet tar emot.»

Den allmänna njuggheten i detta fall gäller dock ingalunda i samma grad konstnären. De egna lifserfarenheterna måste alltid utgöra en af de väsentligaste inspirationskällorna för konsten, och då det så förhåller sig, måste det egna hemmet och den egna familjen ofta släppa till en god del af konstverkets råmaterial. Inom litteraturen sker detta direkt i memoarverk och en del lyriska dikter, men eljest vanligtvis indirekt: man anar bakom den eller de framställda personerna såsom urtyper diktaren själf eller honom och hans närmaste, och man gripes så mycket djupare af denna storartade gifmildhet att skänka bort sig själf åt sina medmänniskor, »torgföra sitt hjärtas kval och ve,» som är konstnärens hemlighet. Hvad den bildande konsten beträffar, är där det direkta självporträttet, motsvarande litteraturens memoarverk eller dess lyriska dikt, redan af gammalt vanligt — man tänke på de gamle målarnes talrika självporträtt, särskildt Rembrandts långa rad af sina egna fysionomier, visande honom från ungdomens dunkla jäsning ända fram till ålderdomens brustenhet och vissnande — ett storartadt memoarverk, kanske det sannaste och omutligaste som någonsin ristats. Framställningar af konstnären i sitt hem äro betydligt sällsyntare. Från 1600-talet äga vi t. ex. Rembrandts bilder af sig och sin älskade Saskia, än profvande smycken framför spegeln eller förlustande sig på tu man hand med vin i höga glas och påfogelpastej, än — och denna bild är den bäst lyckade, mest osökta — sittande samman i aftonstunden, då han sysslar med sin etsnål. Chodowiecki, den store tyske kopparstickaren på 1700-talet, har ju också skänkt oss älskliga bilder af sitt familjelif, såsom den af äkta tysk hemvärme, godhet och humor fyllda bild, där man ser familjefadern sittande i fönstersmygen och målande en miniatyr, medan blicken allvarligt iakttagande gör en utflykt öfver glasögonen bort till hustru och barn kring det stora bordet.

Jag har kommit att tänka på dessa forna tiders skildrare af det egna hemmet, då jag i våra dagar i vårt eget land funnit tvänne konstnärer, som skildrat sig själfva i kretsen af sina kära med samma enkelhet och värme, samma friska och rena naivitet som de gamle, men med en förtjusning öfver själfva ämnet och ett däraf följande försjunkande i detsamma, som röja en ny tid. Den ene är Carl Larsson, den andre Gustaf af Geijerstam. Man kunde kalla den förste målaren af hemmets glädje, den andre af dess sorg, men detta betyder ej, att det icke skulle ingå hos den förre midt i all uppsluppenheten och ysterheten en god portion allvar eller att det icke hos den senare skulle finnas en stark fond af den glädje, som gör sinnet spänstigt och ger det kraft att bära äfven sorgens tyngsta bördor.

*

Carl Larssons »Ett hem», den förtjusande akvarellserien, som utgör en af de bästa prydnaderna i vårt Nationalmuseums svenska afdelning, vann redan vid sitt första framträdande utställningssommaren 1897 en popularitet, som sedermera endast kunnat allt mer befästas och utbredas genom det till julen 1899 med inledande text af konstnären utgifna reproduktionsverket.

Denna text besitter äfven den en alldeles säregen charm. Den har nämligen den i Sverige ganska sällsynta egenskapen att verka icke som skrifven, utan som talad. Graciöst och ledigt rör den sig fram med små skämtsamma sidosteg hit och dit, alldeles som om man hörde Carl Larssons egen stämma med dess lustiga blandning af rättframma hjärtetoner och kvickt Stockholms-gaminerie.

Det är en lycklig människa, som gifvit oss dessa bilder ur sitt eget hem, han säger det själf, och man har ej svårt att tro honom. Men det är ej en af dessa, som lyckans solsken torkat i hjärtat, utan en hvars inre ständigt är fuktigt af tacksamhet och glädje öfver den rika lifvets lycka, som kommit på hans lott. Han vet, hvad lyckan är värd, därför att den kommit till honom såsom lönen för en ärlig och hård kamp. Han har haft förtviflade stunder, det säger han själf, och den, som läser den i all sin skämtsamhet så rörande inledningen med skildringen af en julafton i hans fattiga föräldrahem, kan ej tvifla därom. Därför är det så mycket både uppfriskande och stärkande för andra att få blicka in i Carl Larssons eget hem. Hör blott, hur både vackert och lustigt han skildrar de förnämsta ingredienserna i sin lyckas kraftiga brygd: »Den gode Guden har i rikaste mått gifvit mig af jordelifvets bästa gåfvor. Min hustru är säkert en af Hans änglar, men som för min skull är så pass jordisk som behöfs för att hålla ihop ett tarfligt hushåll och se till att barnen äro hela och rena... Karin, när hon riktigt skall göra klart både för sig och andra, huru lifvadt det är med barnen, brukar säga: Det är mycket roligare än på teatern.»

Den friska, af skämt kryddade texten med sina glimtar af en egen fin humor passar så förunderligt väl samman med själfva bilderna. Ett vackert, i hög grad originelt utsmyckadt konstnärshem uppe i Dalarne drager förbi våra ögon i dessa ljusa akvareller, som skildra väggar, interiörer och alla småsaker med en rent genialisk enkelhet, som ej splittrar, utan samlar intrycket till en harmonisk helhetsverkan, påminnande om det nutida danska måleriets berömda interiörbilder, men med en mera svensk klarhet och tydlighet, en mera dekorativ läggning än i danskarnes rums-stämningar, som liksom darra af en vek och drömmande musik. I Carl Larssons akvareller finnes det förvisso också musik, men det är en svensk och särskildt en Stockholms musik i släkt med Sehlsteds glada visor, kanske också med Bellman i hans soligare stunder, ja — hvarför ej? — med den pastorala och skalkaktiga tonen i gubben Gjörwells varma och glada familjebref från Stockholm för 100 år sedan. Klara, pärlande och jämna rulla tonerna i ljusa och sorglösa durmelodier. Se på det rummet, där lilla Suzanne går och vattnar sina fuchsior och nejlikor i det stora tredubbla fönstret, medan stickstrumpan med sitt nystan hvilar i stilla frid på det hvitlackerade bordet! Eller en annan sida af samma rum, detta »Lathörnet» med den på trasmattan sofvande brunhåriga Kapo och den hederliga soffan med sitt blå- och hvitrandiga öfverdrag, hvilken i all sin tomhet så tydligt vittnar om att husets herre nyss mycket senterat densammas behag. Ur dessa just i sin enkelhet så smakfulla rumsinteriörer strömmar en fred och skönhet, som göra en godt in i själen och vederkvicka. Hur bofast äfven glädjen är i detta hem, det visa bilderna af familjen till bords ute under den stora björken eller badande och fiskande kräftor i ån eller i den dråpliga scenen från det vackra vindsrummet, det s. k. »härbret», där på Emmadagen en af tjänarinnorna firas af barnen med utklädning, blomstergiurlander, musik, verser och »kaffe på sängen». Man har rätt att uppträda som moralpredikant, när man gör det på ett så älskvärdt sätt och med så tankeväckande ord, som Carl Larsson, då han talar för hvad Stjernhjelm kallade »thet ärlige, gamble manér» i fråga om byggnad, bohag och dräkt och uppställer sitt eget hem som föredöme för, som han anspråkslöst säger, »många hvilka känna behof af att på ett trefligt sätt ordna sitt hem.» Den, som det gör, han skall, om eljest lifslyckan icke sviker, kunna instämma med Carl Larsson i hans jublande slutvers:

Att lefva i Sverige
på äng och i dal,
i skogar, på sjöar,
i gröna blads sal.
Se, det är att *vara!*
Se, det är ett lif,
att dela med vänner,
med ungar och vif.

Största härvarande lager af

Duktyger

Lakans-, Örngåttslärfter, Hollands, Madapolam, Broderier & Spetsar.

K. M. LUNDBERG

STOCKHOLM.

Priskurant med 1200 illustrationer franko.

3

Kvinnobref från förr och nu.

Med hänvisning till uppsatsen »Från hjärta till hjärta» i Idun n:r 10 rikta vi nu en vördsam uppmaning till alla våra läsare att godhetsfullt efterkomma den däri gjorda framställningen och till Redaktionens pietetsfulla förfogande ställa de skatter af kvinnokorrespondens, som förvisso gömmas i privatarkiven landet rundt.

hem omhändertaga, under de timmar af dagen, som icke äro ägnade åt skolgång, sådana i skolåldern varande fattiga gossar, hvilka, i saknad af vård i egna hem, löpa fara att gå förlorade, hänvisade som de äro till gatulif med dess många fördärfbringande lockelser. Hemmet söker genom lämpliga praktiska sysselsättningar gifva åt barnens karaktär en sedlig riktning, bibringa dem håg för nyttigt arbete samt äfven i någon mån söka väcka föräldrars och målsmäns ansvarskänsla och kärlek till barnen.

Föreningen, som åtnjuter beskydd af prins Carl, har sin lokal inrymd i huset n:r 97 vid Valhallavägen.

Hvarje dag efter skolundervisningens slut komma de af föreningen omhändertagna gossarne till Barnavärn, där de då först få middag, bestående af två rätter väl lagad mat. Därefter ägnas ett par timmar åt lek, hvila och läxläsning. Sedan följa två à 3 timmars undervisning i träslöjd, bokbinderi m. m. — Alla skrifböcker, som begagnas af Kungl. krigsskolans å Karlberg elever, förfärdigas af gossarne å Barnavärn.

Föreningen har haft lyckan att i fröken *F. Söderberg* finna en föreståndarinna, som har det varmaste moderssinne för barnen på samma gång hon med intresse och kraft sköter sitt mycket ansvarsfulla värf.

Vi meddela i dagsnumret ett par bilder från

FRÅN FÖRENINGEN BARNAVÄRNS SKYDDSHEM VID VALHALLAVÄGEN. 1. I BOKBINDERIVERKSTADEN. 2. MIDDAGSBESPISNING. FOTO FÖR IDUN AF A. BLOMBERG.

SOLÖ.

UNDER mörka vinterdagar
när i rymden snöstorm yr
och mot rutan flingor jagar,
ut mot Solön tanken flyr.

Lätta moln på himlen segla
öfver fjärd och aborrgrund,
och de hvita björkar spegla
grenarna i gröna sund.

Skärgårdsö, när sorgen hopar
sina drifvor på min stig,
från din strand om våren ropar
göken gladt: kom ut till mig!

Och på seglens hvita vingar
sträcker jag mot hafvet ut,
där mot skären vågen klingar:
hjärta dikta, dröm och njut!

DANIEL FALLSTRÖM.

»NORDENS KVINNOFÖRBUND».

ALLA DE bland våra läsarinnor, som önska deltaga i den nordiska kvinnokorrespondensen, torde insända sina anmälningar till Iduns redaktion, Stockholm, med uppgift om fullständigt namn och adress, ålder, samhällsställning och intressen samt huruvida insändaren önskar korrespondera med en norska, danska, finska eller svenska. 20 öre i frimärken bifogas för brefkostnaderna. ***I den mån anmälningar ingå från grannländerna,*** *skola vi sedan, med ledning af de lämnade uppgifterna, sammanpara de olika korrespondenterna och därefter i bref underrätta dem, när och under hvilken adress de kunna begynna korrespondensen. Denna föres därpå som hvarje annan privat brefväxling.*

»HUR MAN GÖR GODT.»

STOCKHOLM HAR MÅNGA välgörenhetsanstalter, små och stora, där de fattiga bispringas på ett effektivt sätt, vare sig det gäller att ge de brödlösa bröd, de hemlösa tak öfver hufvudet eller de arbetslösa sysselsättning.

Ett af välgörenhetens kanske viktigaste arbetsområden är emellertid barnavården. Det finns beklagligtvis här i hufvudstaden, som i alla stora samhällen, ett stort antal hem, i hvilka icke bristen på lifvets materiella goda kastar de mörkaste skuggorna öfver tillvaron, utan fastmera den moraliska slappheten och de dåliga instinkterna sprida förstörelsens miasmer bland de uppväxande barnen.

För att i sin mån motarbeta dessa inflytelser, för hvilka de fattigas barn äro utsatta, har föreningen »Barnavärn» kommit till.

Dess ändamål är att i ett skydds- och arbets-

FRÖKEN F. SÖDERBERG.

den energiska och välsignelserikt verkande välgörenhetsanstalten, af hvilka den ena visar barnen, intagande sin middagsmåltid och den andra framställer dem, arbetande med slöjd och bokbinderi.

Äfven af föreståndarinnan meddela vi ett porträtt. —

Barnavärn anordnar den 29 dennes i Hushållsskolan, Jacobsbergsgatan 15, en försäljning af de af barnen tillverkade artiklarne, på hvilken försäljning vi tryggt kunna rikta den offervilliga allmänhetens uppmärksamhet, enär ingenting är mera välsignelsebringande än att hjälpa de fattiga små på deras första väg i lifvet. Det är vårt samhälles framtid vi därmed skänka förutsättningar till en lycklig utveckling.

VÅR FRAMSTÅENDE SKULPTRIS, *fru Agnes Kjellberg-Frumerie* i Paris, har blifvit tillerkänd första priset i skulptur inom Union des Femmes peintres et sculpteurs under sällskapets nyss afslutade utställning. För *München*-utställningen afser hon en förtjusande grupp, tre små spökrädda flickor, och för *Salongen*, till hvilken hennes Kleopatra i färg och emalj tyvärr icke blir färdig, en nyss afslutad Nietzschebyst, enligt personligt bekanta till filosofen »ressemblant et remarquable».

FRÅN SVENSKA KONSTNÄRERNAS FÖRENINGS UTSTÄLLNING. JULIUS KRONBERG: PORTRÄTT AF KONSTNÄRENS SON.

VÅRENS KONSTUTSTÄLLNINGAR.

I.

MEDAN ÄNNU den vackra exponeringen af dansk konst pågår vid Kungsträdgården, har Svenska konstnärernas förening öppnat sin sedvanliga vårutställning i Konstakademiens stora sal.

Utställningen omfattar målning, teckning, gravyr, etsning, skulptur och medaljgravyr af ett flertal af våra individualitetsstarkaste och mest mogna konstnärer.

Julius Kronberg, hvars brinnande färgskala och käcka teknik fordom flammade från hans dukar med samma intensitet som rytmen brusar i en Bellmansk dityramb, uppträder här med några porträtt, af hvilka särskildt gossporträttet, med konstnärens benägna tillåtelse reproduceradt här invid, är måladt med största artistiska bravur, utan att den briljanta tekniken dock i ringaste mån inverkat försvagande på kompositionens själfullhet.

Bland porträtten intager ock *G. von Rosens* nobla pastell »Systrarna» ett hedersrum.

Af *G. Cederström*, karolinernas målare, träffa vi den härliga duken »Regementets kalk». Det är här ej denna hjärteristande tragik, som i »Likfärden öfver norska fjällen» eller i »Likvakan», men allvaret, andakten, den gripande stämningen hvila äfven öfver denna grupp af pröfvade krigare, som knäböjande eller stående kring den gamle fältprästen väntar att undfå nattvardens sakrament.

Gustaf Ankarcrona kommer med en brusande vintervinds kylhvassa fläktar in i vår landskapsmålning. Men det är den sortens kyla, som värmer efter att ha bitit, den härliga köld, som skapar skaren på fälten, istapparne i skägg och ögonhår och rimfrosten öfver skogen; som låter drifvan knarra, bjällrorna klinga, eldarne spraka i kakelugnar och spisar och röken stiga rätt upp mot en blåhvit himmel, där månen hänger som en nyslipad skära eller solen rullar som en jätteapelsin öfver den taggiga skogsranden i söder.

Hans i dubbel mening friska duk »Vinter», af hvilken vi ock meddela en reproduktion, är typisk för denna art af hans konst.

En skarp motsättning till denna färgklara januaribild utgör *Alfr. Bergströms* förtonande »Vintermånsken», — en dikt skret kvällsstämning, mjuk och innerlig som en strof ur Gellerstedts lyriska dikter.

För öfrigt äro *Gottfrid Kallstenius*, *Reinhold Norstedt*, *Ansh. Schultzberg*, *Carl Johansson*, *Edv. Rosenberg* m. fl. företrädda af ypperliga landskap, präglade af djup personlig känsla och kraft.

På skulpturafdelningen finnas likaledes alster af stort intresse och värde. *Gusten Lindberg* exponerar sin marmorstatyett »Vågen», *Gustaf Malmqvist* har en synnerligen vacker bronsgrupp, »Tröst», och *Gerda Sprinchorn* sin från förra årets elevutställning prisbelönta »Kleopatra», hvilken då fanns afbildad i Idun.

Allt som allt kan utställningen betraktas som ovanligt vacker och gedigen, emedan de alster den innefattar synas vara produkter af hög konstnärlig mognad och en de ideela målen hängifven energi.

E. H—N.

JEANETTE JACOBSSON.

EN INOM Stockholms musikaliska kretsar mycket bemärkt och afhållen personlighet, fru Jeannette Jacobsson, född Davidsson, fyllde i förra veckan 60 år och hyllades därvid med en lysande fest å Hasselbacken. Fru J. tillhörde en gång vår lyriska scen, som hon lämnade för trettio år sedan och till hvars bästa krafter hon räknades.

Fru Jacobsson är dotter till den bekante grundläggaren af Hasselbacken, Wilhelm Davidsson. Sin första sångundervisning fick hon af prof. Julius Günther och fullbordade sedan sina sångstudier för Masset i Paris och I. A. Berg. Under flere år medlem af det 1860 af Günther och Ludvig Norman bildade Harmoniska sällskapet, var hon dess mest verksamma solist på kvinnosidan och utförde bl. a. solopartierna i flere större musikverk såsom Haydns »Årstiderna», Mendelsohns »Paulus» och »Athalia», Schumanns »Paradiset och Perin» m. fl.

Fru J. uppträdde sedan med stor framgång i andra framstående partier, såsom Judinnan, Katarina i »Den förtrollade katten», Alice i »Robert», Adriano Colonna i »Rienzi», Lalla Rookh, Afrikanskan, Zigenerskan och Fidelio.

Fru Jacobsson, som 1860 ingått äktenskap med numera aflidne grosshandlan-

GUSTAF ANKARCRONA: VINTER.

JEANNETTE JACOBSSON.

den Carl Jacobsson, lämnade scenen 1871 och har sedan ägnat sig åt enskild sångundervisning.

Sedan år 1872 är fru J. ledamot af Musikaliska akademien.

»EDUCAZIONE.» AF M. ANHOLM.

DET VAR en grå marsmorgon år 1893. Helt undersam i hågen stod jag på *Tirsos* däck, ty om några ögonblick skulle jag för första gången sätta foten på en ny världsdels jord. Jag kom från Palermo och låg nu och rullade på den öppna redden framför Goletta, Tunis' hamnstad.

Afrikas kust såg icke inbjudande ut. Allt låg insvept i smutsgråa sciroccodimmor; blott här och där trädde en grupp af smäckra palmer fram ur det misskädande höljet.

Sjögången var stark, och *Tirso* var svag, hvarför vi måste kasta ankar långt ute på redden. Ångbarkassen, som skulle föra kajutpassagerarne i land, kom; men den måste gå utan mig, ty i sista ögonblicket visade det sig, att min koffert — min präktiga gamla trotjänare, som följt mig på alla mina resor och med sin hederliga uppsyn besparat mig allt tullbråk — hade gjort strejk. Man sökte förgäfves hela skeppet öfver, och det var först, sedan jag låtit mina vredaste åskor ljunga och gjort kaptenen ansvarig för förlusten, som den på ett outransakligt sätt kom till rätta.

Denna lilla händelse, som icke hade kunnat undgå att sätta mitt sinne i en viss svallning, var orsaken till, att jag kom att upplefva den händelse jag här vill berätta.

Det var fullt af utvandrare ombord, stackars utfattiga sicilianare, som flydde från den ö, hvilken naturen gjort allt för att välsigna och människorna allt för att fördärfva. De gingo nu att fresta lifvet i en annan världsdel — män, kvinnor och barn, men mest män.

Två engelska damer, som hade försofvit sig, kommo nu tillika med mig att göra färden in i hamnen tillsammans med denna flock af olyckliga varelser. De sågo genomgående dystra ut. Det mångbesjungna, solskensglada sicilianska lynnet tycktes de ha lämnat hemma på sin soliga ö.

Kom nu ihåg, att sjögången var stark, så stark, att det endast med yttersta möda lyckades att få passagerarne ned i ångslupen; kom ihåg, att den var liten, beräknad på sin höjd till 30 personer, och här var åtminstone det dubbla antalet! När vi kommo ned och intogo de tre platser, man reserverat åt oss i aktern, var båten stufvande full. Kvinnor och barn i aktern, männen på relingarne rundt omkring, och innanför denna krans stod den ene packad emot den andre, så att ingen kunde röra sig.

Aldrig har jag varit med om en så ohygglig seglats, fast jag flere gånger varit i verklig fara på hafvet. Vår öfverfyllda farkost slängdes upp och ned som ett spån, och vågorna reste sig öfver oss som små berg. Det var att taga ett kraftigt tag i relingen, för att man inte under båtens saltomortaler skulle komma på hufvudet i sjön. Männen stodo där dystert beslutsamma. Kvinnorna korsade sig ideligen, åkallande *Maria santissima* och alla helgon.

Jag trodde icke, att vi skulle komma lefvande från den färden. Båten, som nästan försvann under denna massa af eländiga och utslitna människor, förekom mig som en sannskyldig Karons färja, hvilken oemotståndligt förde oss öfver till det stora okända på den andra sidan.

Nu kommo några väldiga vågor, som tycktes vilja uppsluka oss. Redan spolade vattnet oss om fötterna. Nu var den afgörande stunden kommen.

Barnen gräto, kvinnorna jämrade sig högt. En kastade hufvudklädet öfver ansiktet för att slippa se...

Men en af dem framtog ur barmen ett litet färgtryck med en eller annan helgonbild. Hon höll det upp för ögonen och började högt att bedja.

»Inte ska ni väsnas så där,» sade en man i vår närhet för att ingifva de rädda mod, »se på de här *inglese*, de sitta ju alldeles tysta och lugna.»

Kvinnan med helgonbilden afbröt sin bön, och utan att leta efter orden, svarade hon honom tillrättavisande:

»Ja, det är lätt för dem, de, som ha fått *educazione*.» — —

Jag skall aldrig glömma det ögonblick, då båtens vilda rörelser på en gång stannade af och visade, att vi voro komna innanför vågbrytaren. Jag skall heller aldrig glömma den olärda bondkvinnans slående ord, som oväntadt kastade ljus in i min själ. Satt jag icke där och inbillade mig, att jag var modig — och icke som de andra publikanerna — och dock var det bara »educaziones» förtjänst, att jag icke bröt ut som de andra. Och på samma sätt har det varit så många gånger i lifvet, när jag har haft tillfälle att visa mig till min fördel framför andra — det har varit »educazione» alltsammans.

Men det låg också något annat i den fattiga kvinnans tillrättavisning, som jag ofta haft anledning att tänka på. Man kan icke begära detsamma af en person utan uppfostran som af den, hvilken varit lycklig nog att åtnjuta sådan. Men hur ofta tänka vi på det? Vi harmas öfver våra jungfrurs bristande sannfärdighet och obehärskade lynnesutbrott, utan att fråga efter, under hvilka förhållanden de vuxit upp. Vi kunna icke förstå, att de icke hafva samma stränga begrepp om mitt och ditt som vi, att de icke se lifvet och moralen med samma ögon som vi. Men allt det där hade säkert varit lika bra i ordning som hos oss själfva, om bara våra jungfrur, som vi, hade fått — educazione.

LILLA LISA. EN STÄMNINGSBILD FRÅN HÖGA NORDEN.

DET VAR anno 1888. Det låg sommarfägring och sommarstämning öfver den lilla staden vid Umans strand. Den isbelagda strömmen hade sprängts för solens värmande strålar, och det stormande, sprudlande lifvet pulserade frisk och härligt fram, dubbelt starkt just därför att sommardagarne äro så korta i Nordanland.

Stadens ungdomsskara hade nyss vid altaret beseglat sin barndomstro och stått:

»För Gud i sin helgedagsskrud
Så hvita som liljor i blomma».

Och man njöt i fulla drag af sommarlif och sommarro. Men vansklig är all jordisk lycka, och dagen efter midsommardagen det ofvannämda året spände den röda hanen plötsligt vid etttiden på middagen sina vingar utöfver Umeå och elden härjade på några korta timmar, hvad fliten och idogheten under en lång följd af år sparat för ålderns dagar, hvad faders och moders händer i kärlek bundit samman åt älskade barn, när dessa en gång skulle sätta eget bo. Allt, allt låg i grus och spillror. Sommarsolen, som en kort stund förut lyst klar och varm öfver glädjen och lifvet, sken nu med matt glans genom töcken och rök på människorna, de unga och de gamla, som sutto i tårar vid brända härdar.

Dagarna gingo, glöden i askan svalnade så småningom, och den ena efter den andra af den lilla stadens olyckliga innevånare tog mod till sig och sökte bland bränder och kol efter något minne af deras hem, som ej elden mäktat förtära. Men hvar finna platsen där hemmet stått? Den frågan var ej lätt att besvara. Den ena tomten var den andra lik och man stannade villrådig och spörjande bland fallfärdiga murar och skorstenspipor, som elden lämnat kvar.

Bland dem, som gått ut att söka i spillrorna och gruset efter det ödelagda hemmet, var en ung flicka, som dagen förut komfirmerats. Se, hvad glimmar där för hennes ögon, hvitt och marmorlikt midt uti denna förödelsens styggelse? Jo, »lilla Lisa», den knappast tio centimeter höga porslinsdockan, hon med de guldgula lockarna, som varit sin ägarinna så kär. Lockarna och dräkten voro sin kos, men de blå ögonen och ett lätt rosenskimmer öfver kinder och mun hade »lilla Lisa» ännu i behåll. Hon stod upprätt, stödjande sig på de små händerna, hvarpå ej ett finger var skadadt, med sin lilla äfven oskadade kropp fastkilad uti ett stycke förbränd lera. Dagen före eldsvådan hade »lilla Lisas» ägarinna beslutit att skiljas från sin docka och gifva bort henne. Sextonåringen, nu vorden kvinna, ville gifva sin käraste leksak till glädje åt ett annat barn, fastän det sved i hjärtat att lämna vännen ifrån sig. Men de skulle ej skiljas »Lilla Lisa» skulle blott lära den unga flickan, att störst af allt är kärleken, som söker öfvervinna sig själf för att bereda andra glädje, och genom eld och vatten

»LILLA LISA» EFTER BRANDEN.

återvände hon sedan som ett oförbränneligt minne från barndomshemmet däruppe i höga norden.

ADELAIDE NAUCKHOFF.

HVAD BÖR MAN LÄSA?

NÅGRA ANTECKNINGAR FÖR IDUN.

KAN DET FINNAS ett mera angenämt sällskap på lediga stunder än en god bok? Hvilken lugnande inverkan, hvilket intresse kan den icke skänka!

I ungdomens år, då omdömet icke hunnit mogna, är det säkerligen af vikt att få någon god ledning i läsväg. Ingen kan väl motsäga, att litteraturen har stort inflytande på fantasien och i följd däraf på tankarna och själen. En läsning, som föder en oren fantasi, skadar i hög grad karaktären! Må därför barn och ungdom få i sina händer böcker, hvilka gifva dem *sund*, andlig näring, och är det helt visst säkert, att hvarje moder och fader i verkligt goda böcker hafva sin bästa hjälp såsom uppfostrare.

Äfven sagorna spela en viktig roll. De berättas för barnet, då det är stadt i sin tidigaste själsutveckling, och måste vara lämpade därefter. Små barn ha ett mjukt och känsligt sinne och ett godt minne för intryck. Att skrämma upp dem med hemska berättelser om människoätande jättar, häxor och troll är både dumt och orätt. Jag kommer ihåg, att jag som liten hade den största fasa för att gå till sängs och somna, emedan jag då fick de rysligaste drömmar; en följd af de sagor, min barnjungfru trakterat mig med.

Berätta sagor för barnet, hvilka äro en smula undervisande, på samma gång de göra dem nöje. Förtälj det om naturen och vackra berättelser om djuren, så det lär att älska dessa och aldrig får lust att göra dem skada.

När de små växa sig större och förståndigare, äro Topelius alla berättelser förtjusande, äfvenså de gamla öfverdådiga »Andersens sagor».

För ungdomen under skolåldern passa de flesta berättelser af Marryat och Mark Twain's lustiga historier. Såsom allvarligare lektyr äro biografier öfver framstående historiska personligheter att rekommendera. De mana till efterföljd, egga och lära, i det de förtälja gången och utvecklingen af deras lif, som sedan blifvit våra stora män och kvinnor. Gossen eller flickan får nästan alltid, förr eller senare, sitt ideal. Vore det då icke skäl att lära dem dyrka, hvad som verkligen kan nämnas *ideal*. D. v. s. en sådan personlighet, som verkat för mänsklighetens utveckling och egentliga frihet och lycka. Vi ha i vår egen svenska historia så många exempel på rätta idealiska gestalter: Engelbrekt, Gustaf Adolf, Axel Oxenstjerna och många flere.

Kommer så den tidpunkt, då skolan är slut och den unga människan — mogen förklarad — får mera frihet att själf välja sin läsning. Kanhända, att han eller hon väljer att icke läsa någonting alls ännu så länge. De många läxorna äro slutade, friheten är så skön, allt som påminner om läxorna — usch! En af mina manliga släktingar har berättat mig, med hvilken förnöjelse han dagarne efter studentexamen realiserade sina skolböcker i en antikvarisk bokhandel, sin Håkan Sjögren m. m. (det var icke i fjol han tog studentexamen) och huruledes han gjorde en autodafé på sina historiska anteckningar. Nu säger han, att om han kunde hitta igen sin Håkan Sjögren, skulle den få en hedersplats i hans bokskåp, och hvad de historiska anteckningarna vidkommer, så har han pietetsfullt byggt upp dem på ruinerna af de gamla och mera därtill.

För de unga, hvilka nu ha tillfälle till och håg för läsning, som undra och spörja hvad man bör läsa för att ha nöje och behållning på samma gång, skulle jag vilja föreslå följande. Börja med den historiska litteraturen, särskildt den, som behandlar kulturutvecklingen. Tag t. ex. först Buckles Civilisationens historia och fortsätt med arbeten af Macaulay, Froude, Mignet, Taine o. d., illustrera dem medels *goda* historiska romaner, såsom Walter Scott, Bulwer, Victor Hugo, Prosper Merimée o. d. samt med dramatisk-historisk litteratur, Shakespeare, Schiller etc.

Jämsides härmed går den klassiska romanen, och nu vill jag först och främst nämna de odödliga mästarne Dickens och Thackeray, ty sällan ha väl skrifvits böcker, som under en nöjsam form innehålla mer moral och sann uppbyggelse än dessa: samt såsom representanter för den franska literaturen: Balzac, Theophile Gautier, kallad »le Benvenuto du style», och Alexandre Dumas, pére o. d. Det finns så många härliga diktarnamn från denna rika tid. Det är egendomligt, hur ens intryck af Alexandre Dumas pére växlar med tiden. Med hvilken hänförelse slukade man ej vid tjugo år »De tre musketörerna», med fortsättning, och jag känner mången, som läser dessa böcker med stort nöje ännu tjugu år efter. Men det sker med andra känslor. Man förstår då den stora ytligheten och onaturen i dessa romaner, men man upptäcker i stället som ersättning den präktiga humor, som är Dumas egen, och som egentligen icke ligger för »l'esprit gaulois». Utom den nyssnämnda cykeln bör man från denna synpunkt läsa: »Grefvinnan de Monsereau», »De fyrtiofem» samt »Mina husdjurs historia».

Jag vet, att jag ännu icke har talat om dikter i bunden form, ej heller om filosofiska arbeten eller om den skandinaviska litteraturen. Men jag antar, att hvar och en intresserad i ämnet är mer eller mindre hemmastadd här förut, och inskränker mig därför att ägna den skandinaviska litteraturen ett kort kapitel.

Jag utgår, förstås, under hela detta mitt resonnemang från, att den läsare, jag vänder mig till, har en utveckling och smakriktning liknande min egen, och föreslår en utgångspunkt.

Då Strindbergs sista dramatiska arbeten kommo ut, kände jag behof att gå igenom en repetitionskurs i svenska historien för att riktigt kunna njuta af dessa — och vände mig för detta ändamål till en god vän och författarinna, jag har förtroende till, samt begärde ett råd, tilläggande, att jag saknade både tid och mod till ett sådant företag som att läsa igenom Starbäck eller Fryxell. Jag fick följande råd: »Du skall läsa Geijer, Erik Gustaf Geijer, där skall du finna, i en koncentrerad form och en bred, episk stil, dina närmaste behof tillgodosedda.» Jag följde min väns råd, läste Geijers historiska skrifter (hvilka tyvärr sluta med Kristina) och därjämte Henrik Schücks »Sveriges litteraturhistoria» och har funnit mig väl af metoden.

Vidare ha vi t. ex. Ehrensvärds skrifter, Elof Tegnérs arkivforskningar och flere intressanta och underhållande studier af Otto Sjögren. Historisk Tidskrift innehåller naturligtvis i hvarje häfte värdefulla uppsatser. Må man ej glömma, efter läsningen af Viktor Rydbergs och Heidenstams sedemålningar — Strindbergs utmärkta arbete »Svenska öden och äfventyr».

Bland våra senare utkomna svenska böcker har jag haft ett stort nöje af Ellen Keys tre biografier: »Människor». Isynnerhet blef jag intagen af hennes lefnadsteckning öfver Elisabeth Barret Browning. Författarinnan låter egentligen Elisabeth Barret teckna sig själf genom de så fina, själfulla bref, hon skrifver till sin blifvande make. Bref, hvilka lära läsaren känna en personlighet, som oaktadt sin sjuklighet och isolerade tillvaro, genom ett ädelt sinne och inre rikedom förvärfvar sig den största lycka, som kan tänkas för en kvinna, nämligen ett i allo harmoniskt äktenskap! Sedan, huru hon bevarar denna lycka och sprider dess solsken öfver allt på sin väg genom lifvet.

Jag anser, att hvarje ung fru borde ha nytta och glädje af dessa bref!

En fru bör för ingen del lägga sig på den andliga latsidan, i det hon undskyller sig med barnen och sina husliga göromål. Tvärtom uppfyller hon bättre sina plikter, får mera förstånd att sköta om sitt, utvecklas mera att rätt uppfostra sina barn, den viktigaste sysselsättning, det allvarligaste kall lifvet bjuder, och får ett godt humör till skänks att möta sin man med, då han kommer hem, trött af de dagliga göromålen, *om* hon odlar sin själ och gifver den en sund näring. Icke är det väl omöjligt att ställa så till, det en halftimme åtminstone, finnes öfver af dagen, att ägna åt läsning. Räcker ej tiden till annat, så se åtminstone i en tidning. Och när ni ögnat igenom de praktiska annonserna, min fru, fått reda på prisen för smör, ägg, kött samt andra matvaror, hvilka äro nödvändiga i edert hushåll, intressera eder då icke uteslutande för följetongen och anekdoterna, utan tag en smula fatt på de politiska uppsatserna, utrikesnyheterna och kasta en blick på riksdagens förhandlingar, så ni får veta hvad »de stora frågorna» gälla och hvad som försiggår i edert eget land.

Ett bra sätt att erhålla allmänbildning, är också att då och då slå upp i någon encyklopedi t. ex. Nordisk Familjebok.

Så finnas för dem, som liksom jag bo i hufvudstaden, Högskolans utmärkta föreläsningar, de goda föredragen i Kristliga föreningen för unge män m. fl. och bildningens tempel, vårt Kongl. svenska bibliotek, hvilket är tillgängligt för en hvar, som önskar besöka detsamma.

Vårt Sverige är bildningens land, och vår nationallitteratur bär vittnesbörd om vårt folks stora andliga begåfning!

JAG.

KOM UT, MIN VÄN, ATT LEKA!

KOM UT, min vän, att leka
i Österlandets vår!
Oss solens strålar smeka,
och turturdufvan slår.
Förbi är långsam vinter,
Jordanen lyser blå,
de gamla terebinter
med nya grenar stå.

På Karmels högsta toppar
har isens mantel smält,
och hvita lammet hoppar
på gröna betesfält.
Se hjortarne, som gånga
på berget, fullt af vin!
Känn mandelblommans ånga,
berusande och fin!

Till palmers höga visa
vid ambravindens smek
jag vill din skönhet prisa
i sång och strängalek.
Du är min kärleks källa,
du är min lyckas land,
dit jag min gång vill ställa
med pilgrimsstaf i hand.

FREDRIK NYCANDER.

FIGURER UR SKISSBOKEN. AF RAFAEL.

VII.

MAN HADE ur grannens vagnslider flyttat ut ett gammalt skrälle, stort och underligt till utseendet; och då man med några korta förklaringar sagt mig, att det var en resvagn, förvandlades min lifliga nyfikenhet till ett glödande intresse.

Jag gick omkring den gamla vagnen, som man förbjudit mig att stiga upp i, strök den uppspända suffletten och de förr glänsande sidorna nedanför den, undersökte hvarje smådel i dess yttre och stannade slutligen i tankar framför den.

Mitt barnsliga sinne var alldeles oberördt af vårt för öfrigt blott i sin början anlagda järnvägsnät, så att min stämning blef helt ostörd.

En resvagn! Man fyllde de stora vagnslådorna med outtömliga förråd, spände för ett par starka hästar och körde i väg utom staden till aflägsna orter utefter landsvägarne. Att man skulle bry sig om att någonsin komma tillbaka föll mig inte in. I stället samlade jag i minnet allt, hvad jag af bilderböcker visste om landsbygden, med hvilken jag i verkligheten haft en mycket inskränkt beröring.

Denna vagn skulle föra mig till barnbildernas rosenfyllda lundar, där långa, smala, skägglösa herrar med röda kinder och ljust hår utan men för sina hvita pantalonger och långa blå rockar kröpo på alla fyra som häst åt sina små barn, hvilka utan minsta fruktan för hästen — pappan — klatschade med piskan. Jag skulle åka förbi de grönskande ängarne. där barnen, dansande med den blomsterkransade geten, sjöngo:

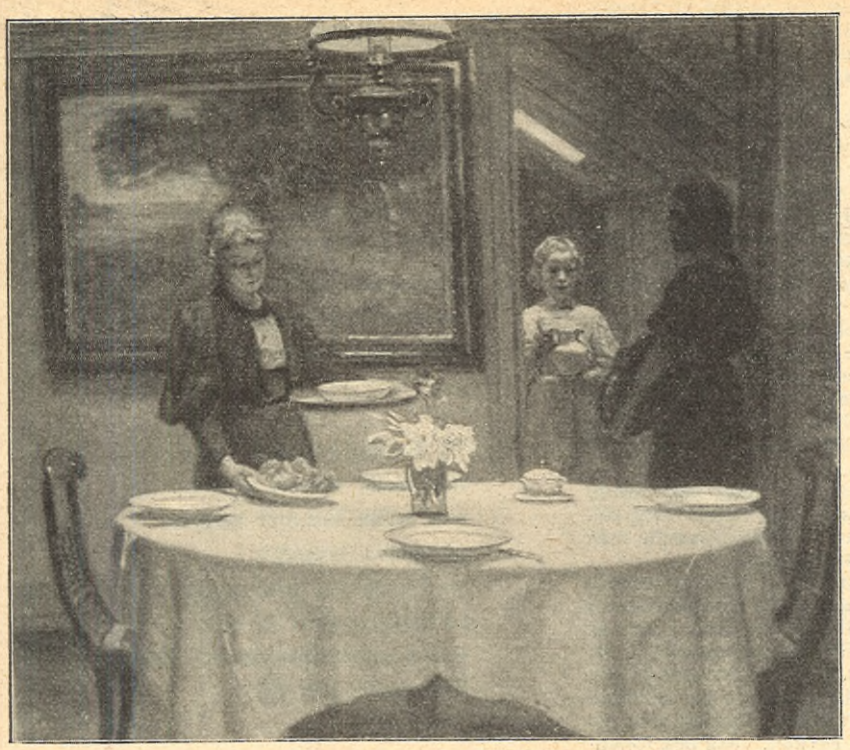

FRÅN DANSKA KONSTUTSTÄLLNINGEN. VIGGO JOHANSEN: BORDDUKNING.

»Du lilla snälla, snälla get,
Vid ljudet utaf vår trumpet
Du dansar hela dagen
Med oss i gröna hagen.»

På nära håll skulle jag se de nätta husen med gröna luckor och blommor i fönstren, där de snälla fruarna kommo ut på sin trappa för att ge guldslantar och stora bröd åt små tiggarbarn, hvilka glada drogo kring bygden i de nättaste, färgrika dräkter. Och jag skulle göra bekantskap med den breda, hvitklädda mjölnaren, hvilken alltid stod leende uppe i dörren till sin kvarn, tillropande de förbidragande barnen:

»Kom, kära barn till min kvarn,
skall du få
Mjöl till din kaka med socker på.»

Och rullgardinens borg på den stupande höjden vid den breda, båtfyllda floden, dit skulle jag komma. Jag tviflade inte på, att jag i hålvägen äfven skulle få se den järnklädda ryttaren, ty i kille, som kommit inom min världserfarenhet, hette det »kavall förbi», och därför var jag säker på, att jag skulle komma förbi »kavallerna».

Men likaså skulle jag komma »värdshus förbi». Det blef bra roligt att se dem, men det var inte rådligt att stanna öfver natten. Det hände ibland, att värdshusvärden var en röfvare, som smög in på natten och mördade gästerna för att ta deras pengar.

Nej, man sof i sin vagn och drog vidare till bergstrakterna, där det om söndagsmorgnarne ringde i alla de små klockstaplarne, och där boskapen vid bjällerklang och hornlåt vallados af de nätta tyrolergossarne och tyrolerflickorna.

Mina drömmerier hade nu nått sin spets och buro verklighetens sken. Jag såg hästarne förspända, far och mor och bror sutto redan i vagnen. Det var blott jag, som fattades. Förbudet att bestiga vagnen var alldeles glömdt, jag tog ett språng upp i den, ropade »kör» och slog mig ned på baksätet — hvilket tyvärr saknades.

Det svindlade för mina ögon och blef mörkt; en stark smärta kändes i nacken, där en kula svällde upp.

Efter en stund kröp jag tyst fram.

Stämningen var borta.

Det var ej sista gången jag desillusionerades af det ironiska lifvet.

UR DAGSKRÖNIKAN.

OCKSÅ EN JUBILAR! Häromdagen fängslades de trafikerandes uppmärksamhet vid en mindre vanlig syn uppe å den förnäma Sturegatan — en jubilerande spårvagnshäst! Det var nr 100 »Drott», den äldsta såväl till tjänste- som lefnadsår af Nya spårvägsbolagets 700 hästar. Dagen till ära var »Drott» festligt smyckad, och fotograferades, liksom andra jubilarer, som synes härinvid. Vid öronen dinglade bandrosetter i blått och gult, och under den enkla däckeln låg ett prydligt litet täcke i samma färger. Remtygen glänste, nyfernissade som de voro. »Drott» kråmade sig och såg mäkta stolt ut.

Men »Drott» förtjänar också hedersbevisning. I elfva år har han varit i dagligt arbete. Han är nu 17 år gammal. Under flere år löpte han ringlinjen rundt. Så kom han in på sidolinjen och nu som nämndt, är han hjälphäst å Sturegatan med sex timmars arbete om dagen. De många årens ansträngande arbete synes ej ha tagit något på »Drotts» yttre eller på hans krafter. Man kan näppeligen få se en präktigare häst än denna skimmel af halfardennerras.

»Drott» står sig nog som god häst ännu flere år.

*

ÖSTRA CENTRALBANAN, den under anläggning varande nya östgötajärnvägen, börjar nu snart lida till sin fullbordan och arbetet skrider raskt framåt. Arbetsstyrkan utgöres för närvarande af 600 man. Af dessa äro ungefär 70 sysselsatta med kanalomgräfningen vid Wist, ungefär 50 man på brobyggnaden vid Slattefors, och med grusningsarbete och rälsläggning sysselsättas omkring 60 man på norra och ungefär 100 man på södra delen af banan. Resten af arbetsstyrkan är fördelad utåt linien vid olika arbeten. Stationshusen och vaktstugorna, äro alla under tak och vänta endast på inredning. Broarna äro alla färdiga, utom de vid Slattefors och Wist, och är det från dessa båda ställen vi lämna vyer, visande hur arbetena för närvarande te sig. Hvad särskildt brobyggnaden vid Slattefors beträffar, är denna måhända det största af arbetena, som utförts vid banbyggnaden. Bron är byggd i ett spann om 30 meters längd. Grunden för landfästena består af pålning och beton. Arbetet tog sin början den 20 juli 1900 och är beräknadt blifva färdigt på sensommaren i år. Arbetet, som drifvits nästan hela tiden både dag och natt har ledts allt från dess början af byggmästaren Frithiof Brage, och torde denna del af banbyggnaden kunna anses som den vackraste.

Många hafva svårigheterna varit vid denna banbyggnad, synnerligast på grund af de vattensjuka trakter, som banan går igenom, men ingeniör-snillet har här segrat öfver den motsträfviga naturen. På vår gruppbild af arbetare se vi en skymt af det sorgligt beryktade lokomotivet »Mörlunda», som i början af banbyggnaden hade oturen att åka »bums i kanalen» i Risnärskärret, och hvars upptagande var förenadt med många svårigheter. Nu är det åter i full tjänstgöring och drager dagligen sand från banans grustag, som ligger under Bjerka—Säbys ägor. Banan beräknas blifva färdig för öppnande af trafik den 1 dec. i år.

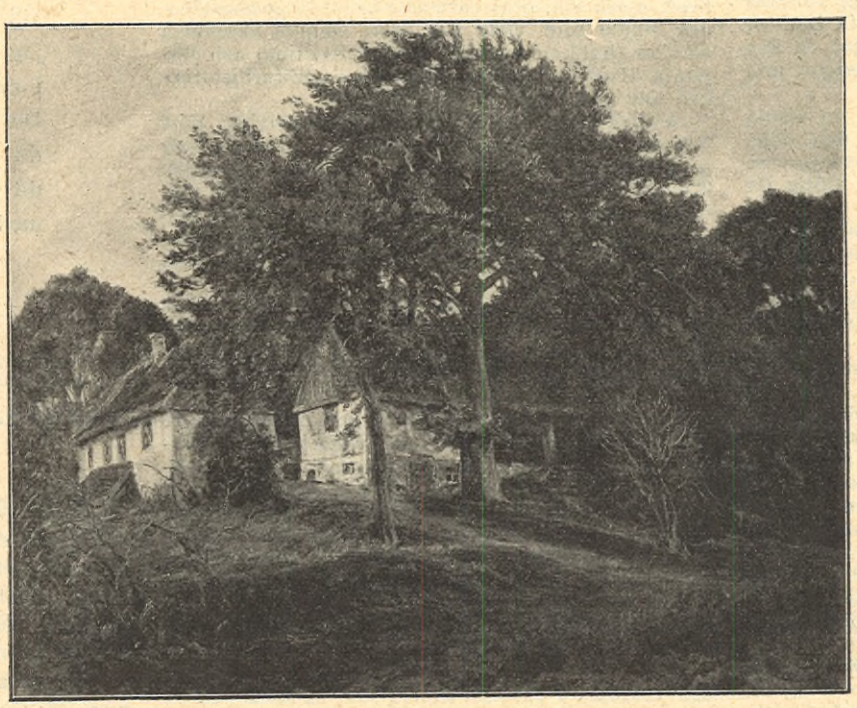

VIGGO PEDERSEN: OKTOBERDAG.

ETT FINSKT SILFVERBRÖLLOPSPAR.

ORSAKERNA till att vi i dag införa den kände finske författaren Jac. Ahrenbergs bild i Iduns spalter äro af olika slag. Sedan den stora tidningen Nya Pressen i Helsingfors förliden sommar blef indragen, fanns i staden endast en stor daglig svensk-

P. ILDSTED: ETT FRIERI.

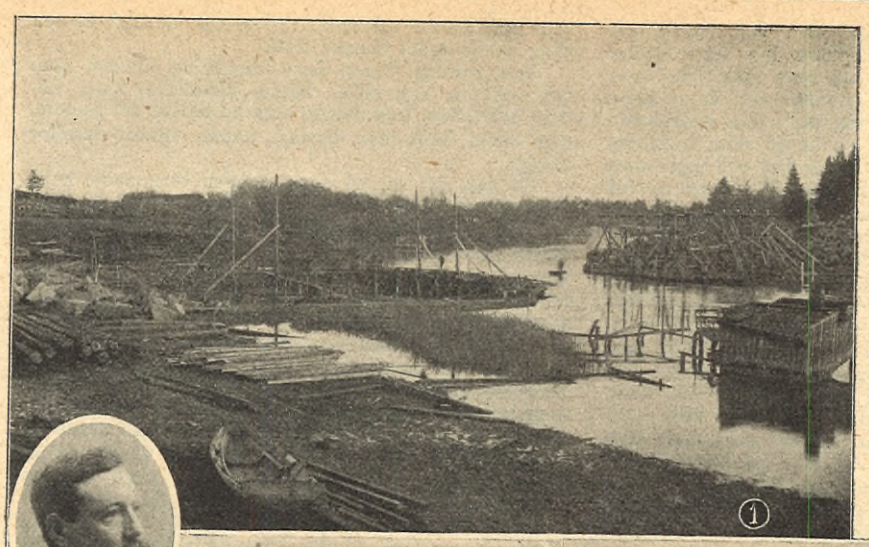

FRÅN ÖSTRA CENTRALBANAN. FOTO FÖR IDUN AF A. NILSON. 1. BROBYGGNADEN VID SLATTEFORS. 2. KANALGRÄFNINGEN VID WIST. 3. GRUSARLAGET VID BJÄRKA SÄBY. 4. BANBYGGMÄSTAR F. BRAGE.

svenskspråkig kvar. För att fylla den uppkomna luckan försökte flera personer erhålla tillstånd till utgifvande af en ny tidning, hvilket dock blef afböjdt. Slutligen beviljades Jac. Ahrenberg det begärda tillståndet, och Dagligt Allehanda såg dagen i december månad. I början af mars blef detta blad emellertid indraget på tre månader. Detta är således ett af skälen till att Ahrenbergs bild i dag pryder Idun. Ett annat är att herskapet Ahrenberg den 16 dennes å sin en kilometer utanför Helsingfors belägna villa i kretsen af anhöriga och vänner firade sitt silfverbröllop.

Jac. Ahrenberg är en mångsidig man. Till yrket är han egentligen arkitekt och sina studier detta fack fullbordade han i Stockholm. För närvarande innehar han befattning som »förste arkitekt» vid Öfverstyrelsen för allmänna byggnader i Finland. Som akvarellist har han förskaffat sig ett godt namn, och som författare debuterade han 1878 med arbetet »På studieresor». Sedan dess ha många böcker af hans hand utkommit, bland hvilka vi böra nämna: »Hihuliter», »Österut», »Anor och ungdom», »Stockjunkaren», »Familjen på Haapakoski» och »Vår landsman». Genom dessa arbeten har han förskaffat sig rykte som en synnerligen framstående och spirituel berättare både hemma och i utlandet, hvarjämte literära pris blifvit honom tilldelade. Ahrenbergs böcker utmärka sig för en liflig fantasi och ett färgrikt och målande, ofta poetiskt språk. Ämnen till sina berättelser har han tagit dels från förgångna tider, dels från det lif som nu lefves. — Utom sina i bokform utgifna arbeten har Ahrenberg i såväl inhemska som utländska tidningar och tidskrifter skrifvit en talrik mängd konsthistoriska och belletristiska uppsatser. — Liflig till lynnet, tager Ahrenberg lätt intryck af det han ser omkring sig, hvilket vid hans literära verksamhet är honom till stor nytta. Hans ovanliga mått af kunskaper åt olika håll och hans goda minne tillåta honom därjämte röra sig på de mest olika områden.

Ahrenberg, som är född år 1847, är sedan 1876 gift med Vidolfa von Engeström, dotter till kaptenen Carl Gösta v. E. och Fredrique Gustafva v. Valden. Fru Ahrenberg har gjort sig känd som målarinna.

Herrskapet Ahrenbergs hem är beläget helt nära saltsjön. Det präktiga huset i nordisk stil är omgifvet af tall och björk och från verandan ser man sjön glittra mellan träden. Det inre ger ock genast tillkänna, att det är bebodt af ett konstnärspar.

J. Reuter.

JACOB AHRENBERG.

VIDOLFA AHRENBERG.

JEHOVAHS VILJA. EN BERÄTTELSE FRÅN DET GAMLA BABEL.

DET HADE VARIT en brandröd solnedgång öfver staden Babel, och in i en trädgård vid Judarnes gata hade den gamle Ahinoam suttit under mandelträden och betraktat de guldkantade molnbilderna mot den mattblå himlen. Och hans djupa, fjärrskådande blick hade dragits liksom in i det underbara solljuset därborta, under det han med blid och innerlig röst berättade för sin unga sondotter, Mirjam, som låg vid hans fötter, om Kanaans land, deras längtans land, om Jerusalem, denna Guds heliga stad, som den gamle aldrig mer skulle skåda . . .

Det var solguldet i väster, som nu förledde honom att åter tala om detta.

Mirjam låg med slutna ögon och lyssnade. Ahinoam sade henne, att Jerusalem låg öde nu, den stad, som Gud älskade, låg öde — templet, som byggts af cedrar och olivträ och som skimrat i guld och purpur, låg öde. Förtrampadt och skövladt var allt som ett sädesfält, sedan Guds vredes hagelskurar gått fram däröfver. Men det hade ej varit så alltid. Förr hade skaror, oräkneliga skaror af egendomsfolket tågat upp mot templet med jubelfyllda hjärtan, och däruppe hade de efter offer och bön fått möta sin evige Gud, böjda i stoftet och dock upphöjda till salighet genom den mäktige Jehovahs närvaro.

Sjuttio år är det, sedan han var i sitt hemland, och han var endast en gosse, när han måste lämna det. Men sitt folks bortförande till Babel skall han aldrig glömma. Med eldskrift står minnet från de dagarna ännu för hans syn. Mirjam skulle ha sett huru folket höjde sina händer mot himlen, huru de refvo sitt hår och klagade högt, huru de i stora skaror kastade sig med ansiktet mot jorden, ropande: »Vi hafva syndat! Vi hafva syndat!» Mirjam skulle också förstå, att det icke bara var hon och Ahinoam, som nu längtade, — åh, nej, hela Guds egendomsfolk trängtade efter befrielsen. Hade hon tänkt på detta. Intet är som längtan. Men längtan af ett helt folk, den blir så stark, att den stiger mot skyn och går som bön till den Väldiges tron.

Och bönen hade blifvit hörd, och de hade fått löftet om betrielse, en snar befrielse. Och när denna kom, då ack då — här dog den gamles röst i tårar. Hans blick blef ljus och exalterad, och han höjde darrande händerna öfver hufvudet i bön.

Mirjam låg med den fina, guldbruna kinden lutad mot de mjuka armarna, och hennes ansikte skäljdes af tårar . . . »O, Jehovah, store evige Herre Gud, om dock hon skulle få upplefva detta. Om hon skulle få komma en gång till detta förunderliga Kanaans land, dit man lärt henne längta, med hvarje tanke och önskan. Om hon skulle få se ett nytt Guds tempel, byggt i guld och elfenben, stråla i solens sken . . om hon skulle få gå bland de lofsjungande skarorna upp mot nådastolen!»

Det var i jubel hon grät och i brinnande längtan och förväntan och i bitter förtviflan öfver, att det hon drömde kanske aldrig skulle nå verkligheten.

— — — — —

Den natten, det var i konung Cyrus' första regeringsår, hade Mirjam, Amos dotter, Ahinoams sondotter af Gads släkt, följande syn.

Hon såg konturerna af ett underbart tempel teckna sig mot en solgul himmel. Medan hon stod och

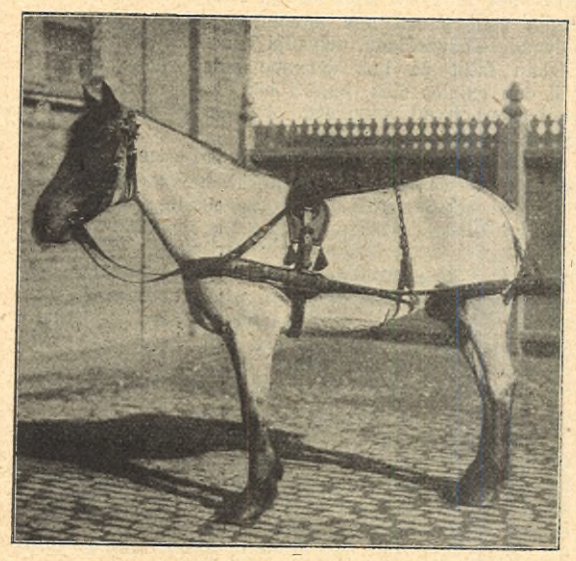

OCKSÅ EN JUBILAR, N:R 100 DROTT. C. GAUDARD FOTO.

såg det, bleknade dess härlighet bort och drog sig undan som ett flyktande moln. Men i samma nu kom en ängel i hvita kläder och fattade henne vid handen och ledde henne utför höjden, där hon stått och sett templet. Då blef det half skymning omkring henne, men marken på hvilken hon gick, var smyckad med blommor och mjuk som en matta. Och ängeln förde henne genom dunklet fram till en hög gestalt i purpurkläder och med ett tjockt diadem kring håret. Hon kände igen den unge Cyrus, konungen; hon hade sett honom, då han kröntes och kunde icke taga miste på de djupa ögonen, med den visa pannan däröfver och de svarta, skinande lockarna.

Och ängeln sade: »Han har makten, men du den starka kärleken. I skolen bygga Guds tempel.» Då böjde konungen emot henne sitt sköna ansikte, och blicken från hans ögon tände plötsligt sol omkring henne, så stark, att hon förnam smärta därvid.
— — — — —

Mirjam vaknade med en nästan helig känsla. Var det sabbatsdag? Hvadan denna saliga och dock vefyllda glädje i hela hennes varelse? Då mindes hon drömmen. Hon hade satt sig upp i bädden, men nu lade hon sig åter stilla. Icke genast störta in i lifvet, hon måste tänka, besluta — bedja till den Högste.

Det kan ju hända, att Mirjam med det stolta, älskande judiska hjärtat någon gång tänkt den tanken, att hon skulle blifva den, som byggde det härliga templet på nytt . . . hvem känner det unga hjärtats högt flygande tankar och drömmar? Men nu var det något annat. Verklighet hade det blifvit. Att Gud dock lagt det på hennes skuldror, detta! Hela hennes själ böjde sig inför den underbara bördan af Guds nåd.

Så kom tanken på lidandet, på striderna, och hon kände sig plötsligt äldre. Åh, nu bar hon ett ansvar, ett tungt ansvar för hela sitt folk. Nu hade de rätt att smäda henne om hon svek Men hänförelsen grep henne på nytt, som en allt fyllande lyckokänsla, och tankarna började arbeta som under feber. De trefvade framåt, ville förbi detta, när hon fått tempelbyggandet till stånd, vandrade den långa vägen genom öknar och slätter till Kanaans land, de ilade mot bärgen med den heliga staden, och de sväfvade liksom smekande kring det ännu obyggda templets tinnar. Mirjam kände salighet under detta och sjönk i brinnande bön till Israels Gud.

Mirjam hade alltsedan sin barndom af judarna i Babel kallats »den ljufliga» för sitt sköna anletes och sin milda rösts skull. Aldrig hade dock hennes skönhet strålat så, som denna dag. De mörka ögonen voro såsom stjärnor bakom de långa, svagt uppåtböjda ögonhåren, den varma hyn och de tunga, blåsvarta flätorna lyste som de skönaste smycken. Men hennes inre var fylldt af grubbel. Hon såg ej den väg klar, som hon hade att gå, men ett tänkte hon: att hon måste träffa konungen, vinna hans sinne, om blott för en kort stund för sig, och så låta honom veta det, som Gud beslutat, den Gud, som han icke kände och icke trodde på.

Hon gick med ängslande grubbel ända till aftonen. Då såg hon från porten af deras hus, hur en herde drog hemåt ute på slätten med sina får. Såg hur han vakade öfver dem, att de följde honom efter, huru han undvek allt, som kunde vara till fara för dem, — — — och då hörde hon liksom jublande sång inom sig. Det var den gamla Davidspsalmen: Herren är min Herde . . . Så visste hennes själ, att nu hade hon blott att lyssna till den mäktiges vilja. — — — — —

Samma afton, när solen sjönk, förde Mirjam den hvithårige Ahinoam upp mot några af de kullar, som lågo väster om konungaborgen och staden. I väster just där solen sjönk, där tänkte sig Mirjam att deras stad måste ligga, deras längtans underbara stad. Ahinoam gick hit upp nästan hvarje afton, för att bedja med sinnet och händerna sträckta mot den lefvande Gudens land, och ofta hade den sköna, unga flickan fallit på knä däruppe i det röda solljuset vid den gamles sida, halft i bön, halft i drömmande tankar på hvad solen såg, när hon gömde sitt glödande anlete bakom bärgen.

När de vandrade hemåt, mötte de den unge konungen och några af det babyloniska hofvets höge herrar, som kommo från någon vapenöfning. Rodnaden steg på Mirjams kinder, då hon såg dem långt ifrån, och hennes ögon blefvo underbart djupa och tankfulla. Den unge konungens ögon mötte Mirjams för att betrakta det sällsynt ljufva ansiktet. Men Mirjam tänkte, att hon sett de djupa ögonen förr. — Också nästa dag mötte de konungen och hans män vid samma tid, och Mirjam måste slå ned ögonen för de beundrande blickarna, och hon visste, att konungen vändt sig om för att se efter henne.

Följande dag ville Ahinoam icke gå sin vanliga vandring. Mirjam måste dock gå, hon visste knappt hvarför. Hon längtade att se solen slösa sitt guld öfver bergen och påminna sig, att så rik och så härlig var Guds nåd öfver hans egendomsfolk. — Men när hon vände ned mot staden, tänkte hon, att hon ville gå en annan väg. Hon ville icke ensam möta det kungliga följet. Vid det hon tänkte detta, stannade en man framför henne. Han var ensam och klädd i en enkel, hvit mantel, men hon visste strax, att det var konungen. Hon såg huru visa hans ögon lyste under den höga, rena pannan. »Du är en judeflicka», sade han. »När jag såg dig i går, bedröfvade detta mig, ty hade du varit en af de våra, hade jag gjort dig till min slafvinna. Du är ljuf och fager som en af slättens blommor, och min själ finner ro vid att se dina ögons stilla djup. Kan du icke komma och blifva min moders tjänarinna? Då skulle jag likväl få se dig och höra din röst!» — — Mirjam, som hållit blicken vid jorden, såg nu upp och frimodigt in i hans ögon. »Jo,» sade hon med sin milda röst, »jag vill komma, — — — jag måste ju komma.» Han fäste sig icke vid orden, fattade blott glädjen i det, att hon skulle komma, och hans röst blef varm och ifrig. »Då säger du detta till din släkt, och säg dem, att du får gå, när du själf vill, — — ty det vet du ju, att du får, och att intet ondt skall hända dig. Jag hoppas, att ditt ansiktes sol och glädje skall möta mig i morgon i Mandanes salar.» Han vände sig halft för att gå med blicken ännu vid hennes ansikte. Då böjde Mirjam sin smärta gestalt mot jorden och hälsade honom så, som Österns barn hälsa sina konungar.

Men när hon vandrade hemåt, tänkte hon, att det var en tung börda Jehovah lagt på en kvinnas axlar, men hon visste ju också, att han ofta gifvit sitt egendomsfolks kvinnor att utföra sin viljas verk.

Det blef en hård strid för Mirjam att vinna tillåtelse att gå i den hedniska Mandanes tjänst. Hennes moder grät högljudt och sade, att hennes barn säkert skulle bli konungens älskarinna till sist. Men Mirjam berättade, under bön om tystnad, sin dröm för den gamla Ahinoam, och när han såg hennes ansiktes heliga allvar och hennes ögon lysa som klara ljus, sade han: »Den mäktiges vilja kunna människorna ej undkomma. Måhända har du, barn, fått den outgrundliga nåden att blifva den Eviges lefvande tanke.» När han sedan sade till sina barn: »låten flickan gå», kunde ingen af dem hindra henne.

Den gamla Mandane hade genast funnit stort behag i Mirjams sköna ansikte, och då Mirjam som enda lön för sin tjänst begärde, att hon skulle få följa sitt folks stadgar och föreskrifter, tilläts henne detta Mandane, som älskade sin son med afgudisk kärlek, brukade hvarje afton taga emot besök af honom i den af palatsets salar, som kallades »Mandanes glädje.» Salen var stor, med rika förgyllningar och inläggningar, visande Cyrus' strider mot den lydiske konungen. Här lyste hans unga gestalt om möjligt skönare och käckare än i verkligheten, och Mandane älskade att i solnedgångens ljus sitta på de mjuka golfdynorna, med ögonen följande inläggningarnes berättelser om sonens ära. Sagoberätterskor sutto vid hennes fötter, och unga slafvinnor stodo omkring henne, fläktande med mjuka, välluktande solfjädrar, medan andra befriade gyllene frukter från sina skal och räckte henne.

När den unge Cyrus denna afton som vanligt hälsade sin moder genom att räcka henne handen, som hon ödmjukt kysste, hade han redan upptäckt Mirjam bland sagoberätterskorna. Han skulle ha sett henne genast, äfven om hennes dräkt ej varit olik de andras. Mirjam hade fått sin plats bland sagoberätterskorna, ty Mandane hade funnit hennes röst så ljuf, att hon ville höra henne förtälja om sig själf

Denna afton satte sig konungen och hans moder ute på det platta taket för att se solen gå ned. Tysta sutto de, lyssnande till den dämpade musiken från slafvinnornas egyptiska strängaspel. Då sade konungen, att han gärna ville höra den nya sagoberätterskans röst. Glad klappade Mandane i händerna och befallde, att Mirjam skulle komma till dem. Hon kom, — blek och ljuf — skälfvande inför det nya, som mötte. Nu skulle hon berätta om sitt folk, sade Mandane, de underliga berättelserna om deras underlige Gud. —

Och Mirjam berättade. Den unge konungen hade lagt sitt hufvud i moderns knä och låg och stirrade upp i det blå, där stjärnorna började lysa fram, en smula sammansjunken. Hennes ljufhet var så stor, att de två lyssnarna knappast kunde förmå sig att afbryta henne genom frågor.

Dag efter dag upprepades detta. Den gamla Mandane, som aldrig fått äga sin son under hans uppväxt och sedan blott föga, var lycklig öfver att hon funnit något, som bundit honom i hennes närhet. Och bunden var han, bunden af den skära stämmans smekande klang och det fagra ansiktets rena linier. Ofta blef Mirjam hänförd och varm i sin berättelse. Hon greps af glädjen att få tala inför dessa otrogna om Israels Guds storhet, trofasthet, barmhärtighet och hennes röst skiftade som sol och skugga vid det hon talade, men alltid var den mild och rogifvande och bragte den unge konungen mången djup tanke och månget grubbel. Han kunde stundom vända sig emot henne, häftig och eldig: »Men det är ju underbart, sagolikt . . . och du säger det var sant!» — Men Mirjam såg, att hon vunnit konungens ära, och att hans tankar börjat vandra andra vägar än hittills, och hon tänkte, glädjebäfvande, att de kanske en gång skulle möta hennes Gud.

Men konung Cyrus hade funnit en kvinna, som var olik alla han mött. Denna judeflicka, hans moders slafvinna, hon brann icke af kärlek till honom, och likväl hade han bevisat henne ynnest framför många.

En dag, det var då mandelträden blommade, hade Mirjam gått i palatsets trädgårdar för att bedja i skydd af de gamla trädens tystnad. Men när hon skulle vända åter, kom konungen henne till mötes; hon bugade sig inför honom, men då han såg, att hennes ansikte var svårmodigt, och att de mörka ögonen lyste sorgsna, frågade han, hvar hon varit. Då såg hon upp mot hans unga, strålande ansikte och sade, att hon varit och bedt för sitt folk, för sitt älskade folks befrielse ur hedningarnas hand. Deras längtan tvingade dem alla att sträcka bedjande händer mot höjden, sade hon, troende att han skulle vredgas öfver de djärfva orden. Men konung Cyrus stod liksom drömmande framför henne. Så sade han: »Och om jag så läte ditt folk draga bort härifrån till edert land i väster, skulle du vilja gå, också du? — — Jag skulle ej mer få se dig. Du är som en sällsynt blomma, som man är rädd att plocka och dock måste plocka, just för dess sällsynthets skull. — — Jag tänker, att äfven du ville gå, — — — säg, skulle du det?» Mirjam sjönk medvetet på knä, medan blodet strömmande till hjärtat med pinande kraft. Hon böjde hufvudet och sade sakta: »Jag skulle göra, hvad min konung befaller!» Cyrus vände sig långsamt om och vandrade upp mot palatset. Hans panna hade ett djupt veck och ögonen ett grubblande uttryck.

Några dagar därefter blef Mirjam kallad till Cyrus' egen sal. Först bländades hon nästan af härligheten därinne, men när hon kom fram till konungen, glömde hon allt utom honom. Han såg upprörd ut, och ögonen glödde mörka och eldiga.

»Kan du älska, Mirjam?» sade han häftigt, då hon stod inför honom. »Ja, ja, du kan — det säga mig dina ögon. Du älskar ditt folk, ert land i väster och den stora staden, som Nebukadnezar förstörde. — — — Men, Mirjam, älskar du det allt så, att du kan offra dig för det?» Hans ord läto nästan litet spefulla, men Mirjam svarade med heligt allvar: »Om den högste Jehovah fordrar det.» Då böjde konungen sitt sköna unga ansikte emot henne. — »Icke Israels Jehovah, men d i n Jehovah fordrar det! . . . Vill du gifva dig till mig, så skall ditt folk få frihet att draga åter till sitt land och sin stad. För din skull lofvar jag detta och för din Guds skull, hvilken förvisso är stor . . . Men dig kan jag icke låta gå, ty min själ har länge älskat ditt ansiktes sol och glädje och ditt hjärtas stora djup. Hvad säger du till detta?»

Mirjam hade blifvit mycket blek vid hans ord, och hon kände, att hon måste sjunka på knä. Så tryckte hon konungens mantelfåll till sina läppar, och halfkväfda kommo orden till Cyrus' öron: »Konung Cyrus' underbara äro den evige Jehovahs vägar, men alla äro vi redskap för hans hjärtas tankar — men från den stund, du gifver ditt ord i pant på, att mitt folk får gå, är din vilja min lag.» Då tog konungen hennes händer och reste henne upp. »I afton, när solen sjunker, skall du komma till mig,» sade han, »ty då skall ditt folk få mitt löfte att draga bort — och jag — om några dagar drager jag i krigståg mot öster. Då skall du följa mig, min glädje!»
— — — — —

Mirjam satt hela dagen med händerna i skötet. Hon förmådde icke tänka framåt, blott på den glädje, som i dag skulle nå tusenden, som längtade och bidade. Templet skulle byggas. Lefvande Gud skulle bo i sin stad, bland sitt folk. Hon skulle icke få se det, nej, nej — men de skulle bedja för henne, kanske, om de finge veta — — —

Detta var detta som bar henne nu, ty framtiden tycktes henne som ogenomtränglig natt. Aldrig skulle hon få träda inför den gyllene nådastolen, det förstod hon, men de andra — alla de andra — hennes älskade folk. O, hvilken glädje en sådan stund! Ahinoam, den käre gamle, skulle få veta glädjen, äfven han skulle måhända aldrig upplefva det, att få se ett nytt tempel, men han skulle dock glädjas, som de gamle glädjas åt de ungas fröjd, utan afund och med tankarna helt i det förflutna.

Om aftonen, då solen sjönk mot bergen, stod Mirjam blek och högtidsklädd, väntande konungens bud. Det kom — och hon vandrade stilla till Cyrus' salar. Aldrig hade Mirjam synts den unge konungen så skön som denna afton i sin släpande hvita klädnad, aldrig hade hennes ögon lyst af sådant ljus och hänförelse. Konungen tog Mirjams hand och förde henne fram till ett af de höga, öppna fönstren, där aftonsolen föll in i en bländande flod. »Mirjam,» sade han, »här har jag det bref, som löser ditt folk ur fångenskapen, som ger dem rätt att draga härifrån och taga med sig alla de guld och silfverkärl, som I hållen heliga, och som den store Nebukadnezar förde med sig från edert tempel. Men

för din glädjes fullkomlighet, — då jag ju hört din och ditt folks längtan efter ett nytt Jehovahtempel, — har jag befallt, att ett nytt skall resas på det gamlas grund. Alla de ord, du har talat med mig, hafva lagt sig tungt på mitt sinne. Men din Gud kan jag ej bekänna, ty han begär allt af sina tillbedjare, deras vilja, deras makt och deras hjärtan. Därför är han icke en Gud för konungar, Mirjam! Men du har sagt, att det är han, som fört dig till mig, — och till tack härför vill jag låta ditt folk gå. Sådan är min vilja. Du har hört den, och innan solen går ned, skall den utropas på stadens gator — — — mig och dig till ära och evig tack!»

Under Cyrus' tal hade Mirjam sett solstrålarna blekna och draga sig bort och sett skuggor och matt skymning breda sig ut öfver rummet. Hon visste icke, om det var därför, att moln lagt sig öfver solen, eller om det var den nattmörka framtiden, som kommit redan ,och om det var med sin själs ögon, hon såg allt. Vid de sista orden hade Mirjam liksom afvärjande lyft sin hand. »Nej, nej, icke min ära, icke den! Det får icke så vara — Jehovahs, Israels Guds ära!» Hennes röst lät förtviflad, som om hon trycktes af ångest. Men Cyrus slog sina starka, unga armar om henne och slöt henne hårdt i famn. »Så kommer väl ditt folk ändå att se det,» sade han leende, och tryckte sina läppar mot hennes, som voro bleka och skälfvande. Så vände han sig för att gå och lämna skrifvelsen åt tjänaren utanför dörren, med befallning att hans vilja redan denna afton skulle utropas på stadens gator.

Mirjam stod kvar vid fönstret som en död. Allt var tyst inom henne, hon förnam icke att där fanns lif. Endast en yttre förnimmelse af att hon tyckte sig nära att kväfvas, och ofrivilligt sökte hon sig bort mot den stora öppna dörren och ut på det breda marmortaket därutanför. Då såg hon, att det var nästan nattsvart därute. Himlen var höljd af svarta moln, och hela staden var tyst och öde, som vore det natt. — Offret var gjordt. Med stark arm hade Jehovah fört sin vilja igenom, men i Mirjams hjärta lågo dessa ord, brinnande, förtärande: »han begär allt.»

När Cyrus åter kom in i salen, såg han genom den öppna dörren Mirjam stå ute på marmortaket. Hennes hvita gestalt lyste som marmor mot himlens mörka bakgrund. Och han gick med tysta steg för för att famna den älskade. — — Då bländades han plötsligt af ett flammande sken. Såsom i gnistrande solljus såg han den ljusa kvinnogestalten framför sig. Det var som om himlarnes härlighet för ett ögonblick öppnat sig öfver hennes hufvud. Konung Cyrus trycktes af osynliga väsens händer mot jorden med svartaste mörker omkring sig.

Men för Mirjams förtviflade ögon hade i ljuset skymtat en gestalt, omgifven af strålande hvithet. Hon hade sett den himmelska varelsen en gång förr — i en gudasänd dröm. Men nu bredde han famnen emot henne med oändlig ljufhet i blicken, och hon kände sig buren uppåt i starka armar.

— — — — —

Israels Gud hade sändt förlossningen till sitt folk. Bojorna och fångenskapens ok fick ej längre trycka bruden Zion. Befriadt ilade Guds egendomsfolk till sin Konungs möte.

— — — — —

Det förtäljes huru Cyrus förgäfves den natten sökte kyssa lif i sin älskades bleka anlete och huru han, förtviflad, upprepat dessa ord, om och om igen: »För visso är din Gud också en gud för konungar! Han har bevisat sin makt!»...

Men innan påbudet om Israels barns frigifvande utropades på Babels gator och i Persiens land, hade den mäktige konung Cyrus böjt sitt hjärtas stolthet inför Gud och skrifvit de ord, som för evigt blifvit ristade i Judafolkets historia: »Herren, himmelens Konung, har gifvit mig alla riken på jorden och har befallt mig att bygga sig ett hus i Jerusalem i Juda. Hvilken helst ibland Eder, som hörer till hans folk, med honom vare hans Gud, och han drage upp till Jerusalem, som ligger i Juda och uppbygge Herrens, Israels Guds, hus! Han är den Gud, som är i Jerusalem.»

SIGRID.

LITTERATUR.

DEN NYVAKNANDE VÅRENS första lifstecken börja nu ock efter nyårets vintersömn förnimmas på litteraturens växtmark, och en och annan tidig boknyhet förebådar den längre fram ymniga vårfloden. Vi vilja här i korthet framhålla några af de afsevärdare verk, som från hrr förläggare kommit anmälaren tillhanda.

Som »boken för dagen» kan med allt skäl betecknas den från *Fahlcrantz & C:os förlag* utgifna broschyren »*Fredshopp och värnkraft*» af signaturen *E. L.*, bakom hvilket märke lär dölja sig en af våra yngre, talangfullaste officerare. I dessa tider, då det allmänna intresset i hela vårt land i osedvanlig grad är riktadt på den allvarsdigra frågan om vårt försvar, är det också helt naturligt att detta af lika mycken sakkunskap som äkta frisinne och glödande patriotism uppburna inlägg öfverallt väckt den starkaste resonnans i svenska hjärtan, och åt alla fosterlandsvänner, manliga som kvinnliga, hvilka tilläfventyrs ännu ej tagit del af E. L:s skrift, vilja vi på det lifligaste anbefalla den.

Från samma förlag föreligger under gemensamhetsrubriken »*Österut*» en samling skisser från Ryssland och Finland af den framstående danske ögonläkaren *C. Norman-Hansen*. Förf. besitter en sällsynt förmåga att med några få karaktäristiska linier teckna bilder, som öppna utsikter öfver vida sociala fält och breda samhällslager. Af dessa lättlästa och stilistiskt välformade 120 sidor förvärfvar man en i många afseenden grundligare och sannare uppfattning och förståelse af vår store granne i öster än af många digra och lärda volymer, och det kan därför ej vara något tvifvel om att ej hr Norman-Hansens skisser från österled just nu skola finna talrika intresserade och tacksamma svenska läsare.

Den nya, tydligen med både energi och insikt arbetande förlagsfirman *Nilsson och Bergling* har utsändt de tre första, rikt illustrerade häftena af ett samlingsverk »*Boken om Stockholm*», som om något bör kunna påräkna popularitet, så visst som vår vackra hufvudstad räknar otaliga beundrare och anhängare öfver allt Sveriges land. Under medverkan af våra bästa pennor kommer »Boken om Stockholm» att upptaga skildringar från det moderna hufvudstadslifvets alla skiftande facer, från teaterns, konstens, politikens, litteraturens och journalistikens fält. De redan utgifna häftena, som inledas med en charmant dikt af Daniel Fallström och fortsättas med lättlästa artiklar af olika författare från »Den gamla staden», från »Tidningskvarteret», från polisens högkvarter »n:r 4 Myntgatan» m. m., komma en att längta efter fortsättningen.

Samme förläggare ha i vårdad svensk dräkt skänkt oss en värdefull gåfva i en ny roman »*Förgäfves*» af den utmärkte polske förf. *Henryk Sienkiewicz*, hvars roman från Neros dagar »Quo vadis» redan förvärfvat så många vänner. I det nya arbetet får läsaren stifta bekantskap med de polska studenternas lif, och det säger sig självt att den öfverlägsne berättarens konst håller intresset fånget från första sidan till den sista.

Från *Albert Bonniers* förlag anteckna vi ett till omfånget anspråkslöst, men till sin innebörd djupt gripande litet häfte: »*Mina besök hos grefve Leo Tolstoy*». Den anonyme finske författaren skildrar här på ett enkelt och trohjärtadt vis trenne besök, som han under de senaste åren vid olika tillfällen aflagt hos den ryske diktaren för att rådgöra med honom och inhämta hans tankar angående de allvarliga lifsfrågor, som för närvarande absorbera alla intressen och alla ädla krafter i vårt forna systerland. Det är af största intresse att taga del af den store människovännens uttalanden i dessa frågor, och man kan väl förstå, att den för sitt lands väl bekymrade icke gick otröstad eller ohulpen från den outtröttlige gifvarens tröskel.

Af auktuellaste innebörd är också det ståtliga första band af kapten *Alexis Kuylenstiernas* reseskildringar »*Bland kineser och mongoler*», som nu föreligger afslutadt från *C. och E. Gernadts förlag*. Författarens lifliga och underhållande framställningskonst är allom välbekant, och det ståtligt utstyrda arbetets värde förhöjes ytterligare genom den mängd intressanta, af förf. själf tagna fotografier, som illustrera det. Den andra, afslutande delen skall föreligga färdig till hösten detta år.

Från den andra världskrigs-skådebanan, från valplatserna i Sydafrika, lämnar den kände engelske författaren *A. Conan Doyle* i sitt från *Hugo Gebers förlag* under utgifning varande arbete: »*Det stora boerkriget*» de mest autentiska och målande skildringar. Författaren deltog personligen i fälttåget i egenskap af läkare, och större delen af hans bok har nedskrifvits mellan drabbningarna och de ansträngande läkareplikterna på ett lazarett i Bloemfontein. Inledningsvis ger förf. en klar och öfverskådlig redogörelse för den sydafrikanska konfliktens uppkomst, och verket i dess helhet skall helt visst ge den bäst önskvärda öfversikt öfver det uppskakande, men i mångt ock så underbart fängslande och upplyftande drama, som under namn af boerkriget ristat djupa märken i historiens blad.

Från *Abr. Lundquists* förlag har sändts oss en roman »*Skeppsbrutna*» af en, åtminstone för anmälaren hittills obekant engelsk förf. *William J. Locke*. Arbetet har i sitt hemland gjort mycken lycka och erhållit de amplaste loford från kritiken. I teckningens glans och kraft, i skildringens inträngande djup når det ju ingalunda upp mot en Kiplings, en Hall Caines bästa saker; men »Skeppsbrutna» rymmer i alla händelser så mycket af god berättarkonst och träffande karaktärsmålning, att boken väl förtjänar rekommenderas som en underhållande läsning. Dess moraliska tendens är i allo oförvitlig. Öfversättningen, verkställd af den för våra läsare icke fullständigt obekanta fröken *Vivi Ankarcrona*, vårdad och smakfull.

Till sist äga vi att omnämna ett arbete af mera speciellt fackligt, men inom sitt område därför helt visst icke mindre intresse i d:r *S. A. Pfannenstills* framställning af »*Sjuklig fetma (fettsot) och dess behandling*» (*Vilhelm Billes förlag*). »Nyttan af att sjuka genom studium af medicinska arbeten själfva skaffa sig kunskap om sina åkommors beskaffenhet,» säger förf. i sitt förord, »är i regel underkastad berättigade tvifvel. Jag för min del anser dock, att fettsoten därifrån gör ett undantag. Detta på den grund att behandlingen af sjukdomen till god del är beroende på den sjuke själf och hans goda vilja.» Icke minst från denna synpunkt alltså torde den framstående fackmannens broschyr kunna påräkna sin gifna och tacksamma publik.

J. N—G.

HYLIN & C:OS
FABRIKSAKTIEBOLAG
KONGL. HOFLEVERANTÖR.

UTSTÄLLNINGSTVÅLAR:
VIOL, HYACINTHE, HÉLIOTROPE, SYRÉN M. FL.
THEA-ROS-PARFYM M. FL.
prisbelönta vid 1897 års utställning med
GULDMEDALJ

Försäljes i våra butiker
12 Regeringsgatan — Vesterlånggatan 16
A. T. 64 69. A. T. 24 97.
samt hos alla finare parfymhandlare i riket.

TEATER OCH MUSIK

KUNGL. TEATERN. Herr *Sommer* har nu afslutat sitt framgångsrika gästspel å Kungl Teatern härstädes. Utom de förut omnämnda partien har han utfört titelpartiet i »Lohengrin», i hvilket parti han lyckades fullt lika bra som i Raouls i »Hugenotterna». Särskildt gjorde han tredje akten öfverlägset i vokalt hänseende och äfven i dramatiskt lyckades han denna gång åstadkomma en särdeles god tolkning. Han blef ock föremål för det lifligaste bifall och inropades en mängd gånger.

FILHARMONISKA SÄLLSKAPETS andra abonnementskonsert under direktör E. Åkerbergs anförande var afgjordt en af säsongens mest intressanta musikaftnar. Efter Beethovens smältande vackra körverk »Meeresstille und glückliche Fahrt», som inledde programmet och fick ett på det hela taget godt utförande, sjöng fru *Davida Afzelius* med varmt och klangskönt föredrag aria ur Bachs Juloratorium. Programmets tredje nummer upptog J. Brahms »Triumphlied», en ståtlig och intressant utarbetad tonskapelse, hvarefter konserten afslöts med Richard Wagners körkomposition »Das Liebesmahl der Apostel».

Detta sistnämnda nummer blef konsertens glanspunkt. Kompositionen, i och för sig sublim genom den starka fläkt af religiös hänförelse, som andas i densamma, och af en betagande musikalisk skönhet, gjorde sig briljant såväl vokalt som orkestralt.

Särskildt frapperade manskören med ett mjukt och glansfullt tonmaterial, som i slutkören helt lät sig ryckas med af mästarens geniala ande.

SYSKONEN BRAMSENS KONSERT i musikaliska akademiens stora sal förliden vecka blef till en utsökt musikalisk högtidsstund, tack vare de unga sympatiska artisternas gedigna konst. *Henry Bramsen* är en redan mognad mästare på sitt instrument, violoncellen, och med sin fina musikaliska uppfattning, sin ädla ton och osvikliga virtuositet grep han, segervan, sin publik från första stråkdragen. Fröken *Karen Bramsen* dokumenterade sig ock som en framstående violinist, med en doft af kvinnlig skärhet och självfullhet öfver föredraget. Aftonens hufvudnummer utgjordes af Schuberts b-durstrio för piano, violin och violoncell, där hr *Stenhammar* vid klaviatyren gjorde sin insats i det öfverlägsna samspelet. Med några väl utförda sångnummer gaf fröken *Valborg Svärdström* omväxling åt det allt igenom underhållande programmet.

Kraftigt, ehuru mildt och angenämt gurglingsvatten, erhålles genom att blanda några droppar Gahnelit i ett glas vatten. Till dagligt bruk blandar man efter behag, men som medel mot halssjukdomar göres starkare blandning enligt den beskrifning som medföljer hvarje flaska.

ETT BESÖK I ÖREBRO KEXFABRIK.

Utan mat och dryck är hjälten intet, säger ett gammalt ordstäf.

Vår tids hjältar skola säkert gärna i uttrycket mat inberäkna de alster af näringsvärde, som ingå under rubriken kex, ett namn, som numera torde vara bekant för civiliserade länders befolkning.

Kexfabrikationen är en industri med gamla anor, så gamla, att dess tillvaro går tillbaka till grekernas tidehvarf, århundraden före vår tideräkning.

Då ofvannämnda folk började företaga sina resor till Egypten, funno de där ett folkslag, som i många afseenden hade helt annorlunda seder och bruk än de. I synnerhet föllo dem deras imposanta toppiga, fyrasidiga kungagrafvar i ögonen, och som dessa påminde grekerna om formen af det bröd — en sorts kex — som de i hemlandet beredde och togo med på sina resor och hvilket ägde förmågan att länge kunna bevara sin goda smak — gåfvo grekerna skämtsamt ofvannämnda byggnader namnet pyramos, namnet på forntidens grekiska kex, hvilket nu under namn af pyramider som bekant ingått i alla civiliserade länders språk.

Om de goda gamla egypterna, hvilka nog då kände sig mycket förbittrade öfver ett dylikt öknamn på sina heliga konungagrafvar, ägde någon kännedom om hvilken storartad, välsignelserik industri kexindustrien skulle bli i framtiden, skulle de säkert med jämnmod burit grekernas skämt på bekostnad af de heliga traditionerna, och nutiden har ock inom kexindustrien åstadkommit ett resultat, som hvad Sverige beträffar, gjort dess alster till en nödvändighetsartikel i hvarje hem.

Det, som i första rummet gör kexen så välkommen, är dess stora näringsvärde och billighet jämte aptitliga utseende och delikata smak.

Med dylika trumf på hand har den i svensk skepnad och af svensk tillverkning, segrande hållit sitt intåg i rikemans hem och fattigmans stuga.

Kexen är kosmopolitisk som näringsämne betraktad. Det finnes ingen in- eller utländsk kall- eller varm dryck, från champagne till hafresoppa, som den ej passar till, den är lämplig till smörgåsbordet och till dessert, ytterst njutbar till vin, kaffe, te eller choklad, och finnes i hundratals variationer som julgranskex, prydlig, dekorativ och i alla former hälsosam och lättsmält.

Örebro har bland sina industriella anläggningar en kexfabrik, som redan efter endast en fyraårig tillvaro gjort sig bekant långt ut öfver Sveriges gränser och segerrikt upptagit konkurrensen med utländska kex.

I och med det uppsving kexindustrien i Örebro har tagit, har den på samma gång utestängt den olämpliga tillverkningen af keximitationer, som förekom hos många småbagerier m. fl., där den vara, som fabricerades och utsläpptes i marknaden ur hygienisk synpunkt betraktad lämnade mycket öfrigt att önska, liksom ock näringsvärdet var betydligt underhaltigt i proportion till priset.

Aktiebolaget Örebro Kexfabrik, som under sommaren till följd af sin starkt stigande omsättning, för tredje gången sedan sin början betydligt utvidgat sin produktionsförmåga, framstår nu fullfärdig för att kunna tillfredsställa den nuvarande stora efterfrågan.

Kongl. Hofleverantör

Winborgs

FABRIKS. MÄRKE.

Ättika Senap

Lefverpastej.

Det är lika lärorikt som intressant att besöka denna fabrik och bilda sig ett omdöme om hvad energi, omtanke och klokt begagnadande af industriens mekaniska hjälpkällor ha åstadkommit inom kexindustrien.

Fabriken, som i sin nuvarande storlek är mer än dubbelt så stor som för ett par år sedan, består af en med två stora nybyggda flygelbyggnader förenad ny tillbyggnad af hufvudbyggnaden i tvenne cirka fem meter höga våningar jämte källare och vind, och erbjuder till sitt yttre en imponerande anblick. Hvad som i första rummet frapperar den besökande är lokalernas höga och mycket ljusa utseende, de mosaikklädda golfven, den praktiska ventilationsanordningen, de talrikt förekommande elektriska lågorna, som förvandla mörkret till ljus dag, och den ideella snygghet och pedantiska ordning, som är rådande öfverallt från källare till vind, och med hvilken fabriken föregår med ett lysande exempel.

Vi träda in i blandningsrummet, beläget i första våningen och som påminner om ett större laboratorium, där de olika ingredienserna till degen tillagas.

I de höga, luftiga och torra källarrummen intill äro råvarornas mångfald lagrade, såsom ägg, socker sirup mjöl, däribland mycket dyrbart, importeradt från annan världsdel, och stora fastag af prima mejerismör, som bär det välkända Norrtorpska sigillet.

Dylika lager, i synnerhet af mjöl, finnas också på vinden, därifrån det genom särskilda dammfria ledningar tillföres degmaskinen i första våningen, där degen på mekanisk väg prepareras.

Vi se intressanta maskiner, som på ett praktiskt och renligt sätt rensa mandlar, sortera och skala dem, krossa dem till mandelmassa, som inblandas i degen, hvarefter denna på särskilda degvagnar, föres in till stora fabrikssalen för tillverkning af kex och biscuits.

I den stora, rymliga och ljusa blandningssalen äro de olika maskinerna uppställda, hvilka, liksom alla maskinerna i fabriken, drifvas af en elektrisk motor. Degen föres här till valsverket, där den inlägges, och från och med det ögonblick denna maskin tager hand om den och tills den i fullt färdigt skick lämnar ugnen för att inpackas och sändas ut i världen i form af kex eller biscuits, är den endast underkastad mekanisk kraft.

I valsverket får degen sin särskilda form genom de olika stämplarna; därifrån föres den på mekanisk väg till plåtarne, som sedermera glida in genom ingångsdörrarna till tvenne mäktiga kontinuerliga bakugnar passera genom ugnarna och föras genom utgångsdörrar, färdigbakad till behållare, där den nedlägges.

Plåtarne återsändas genom en mekanisk rörelse till valsverket för att i tur och ordning fortsätta sin kringgående rörelse.

Med hjälp af hissar föres kexen upp till packningsrummet i andra våningen.

De öfriga maskinerna i salen hafva hvar och en sitt särskilda ändamål att uppfylla vid de olika degblandningarna, som föregå kexens bakning.

Öfverallt är degen med största omsorg skyddad mot förorening af damm m. m. Dessutom finnas sugfläktar, som utsuga det från ugnarna kommande oset, utom alla de ventiler, som ombesörja frisk lufts införande.

Stora salen intill inrymmer fabrikationen af Waferskexen; doften af vanilj och andra finare kryddor härinne förråder närvaron af denna charmanta delikatess, till hvilken förarbeten på ett synnerligt intressant sätt göras på mekanisk väg.

Man tänker sig stora, om våffeljärn påminnande, bakjärn, hvilka maskinmässigt beskrifva en elliptisk, till utgångspunkten återvändande rörelse. Järnens tvenne blad öppna sig mekaniskt som en bok, fyllas af en mekaniskt arbetande behållare med degmassa, tillsluta sig och glida in i ugnen, därifrån de utkomma, öppna sig och aflämna färdigbakade skifvor, på hvilka krämen sedan påbredes, hvarefter skifvorna föras till maskiner, som dela Waferskexen i den storlek den skall äga i marknaden.

Allt tillgår så exakt och snyggt och på ett så enkelt sätt att man förvånas öfver resultatet af en dylik uppfinningsförmåga, hvilket också på Parisutställningen i fjol väckte berättigad uppmärksamhet, där en dylik maskin var utställd.

En af Englands specialister för dylika fabrikationer har ock personligen ledt arbetet vid uppsättningen i fabriken. Resultat är idealiskt.

Waferskexen föres genom en af fa-

FREJA-MAGASINET

C. E. LAGERSTRÖM

Specialaffär för Damartiklar

STOCKHOLM.

FÖRSÄLJNINGSLOKALER:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18.
18 GÖTGATAN 18.
29 DROTTNINGGATAN 29.

KONTOR OCH LAGER:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18.

Köp Schweizer-Siden!

Begär mönster af våra nyheter i svart, hvitt och kulört från 90 öre till 13 kronor pr meter.

Specialitet: **Sidentyger för sällskaps-, brud-, bal- och promenadtoaletter** och för **blusar, foder** etc.

Vi sälja i Sverige **direkt till privatpersoner** och sända de utvalda sidentygerna **tullfritt** och **franko** till bostaden.

Schweizer & Co., Luzern (Schweiz).

Siden-Export.

KAMRATEN.

Kamraten, illustrerad tidning för Sveriges ungdom, har under sin nu åttaåriga tillvaro genom sin varmt fosterländska och verkligt ungdomsfriska anda hos såväl föräldrar och målsmän som hos de unga själfva allt mera befäst sin rangställning som **vårt lands förnämsta ungdomsblad.** Under redaktion af *Frithiof Hellberg* och *Johan Nordling* och under medverkan af flere bland vårt lands högst uppskattade ungdomsförfattare och tecknare utgifves Kamraten äfven under detta år med två sextonsidiga nummer i månaden samt till jul **ett extra innehållsrikt och präktigt utstyrdt julnummer.** Med sitt omsorgsfullt valda och omväxlande innehåll är Kamraten lika väl ägnad för flickor som för gossar, hvilka i dess uppfostrande och lärorika uppsatser, i dess underhållande berättelser och skildringar från alla historiens, vetenskapens och fantasiens områden, i dess rikhaltiga afdelningar för idrott, slöjd och lekar, i dess talrika intressanta pristäflingar af skilda slag finna outtömliga källor af ädel underhållning och roande förströelse.

Bland de många nyheterna i Kamratens litterära innehåll för året må till sist framhållas en genom hela årgången fortlöpande, ytterst spännande originalföljetong:

Göran Blix och Zuluprinsen,
deras jakter och äfventyr i Sydafrika.

Af ungdomens favoritförfattare löjtnant *Hugo Falk.* Med talrika originalillustrationer af artisten *Hjalmar Eneroth.*

Vidare må nämnas **en kurs i stenografi,** genom hvilken enhvar af våra unga läsare på egen hand kan inhämta denna nyttiga konst, en serie ytterst fängslande **Stjärnsagor** af *Ras Algethi,* genom hvilka kamraterna i ord och bild få blicka in i stjärnhimmelens evighetsvärldar, en följd illustrerade **Djurhistorier** af den ryktbare engelske författaren *Rudyard Kipling* m. m. m. m.

En värderikare och kärare gåfva till de unga än ett prenumerationskvitto på **Kamraten för 1901** kan således svårligen upptänkas. Pris för helt år **3 kronor. Prenumeration bör omedelbart verkställas å närmaste postanstalt.**

Gratis och franco

erhålles ny rikt illustrerad priskurant för 1901 från

C. J. JOHANSSONS Musik-Instrumenthandel,
22 Österlånggatan **22.**
STOCKHOLM.

Största Ekmöbelfabriken i Sverige är

Oscar Edvard Ekelunds Snickerifabriks Aktiebol.

i WIRSERUM,

som rekommenderar sina välkända tillverkningar af **möbler,** specialitet **ekmöbler.**

Rikhaltigt lager, torrt trä, reelt arbete, moderata priser, ferm expedition. Illustrerad priskurant, fotografier och ritningar å möbler i olika stilar, däribland de allra modernaste, erhållas franco på begäran.

Tillverkning äfven enligt insända ritningar. Egen möbelarkitekt. Filial i hufvudstaden, **Birgerjarlsgatan 22,** där prof å fabrikens tillverkningar kunna beses

Fysiologiska skodon.

Skomakare C. NILSSON,

Drottningg. 100 — Stockholm

Eleganta visitkort

å

Iduns Kungl. Hofboktryckeri

12 Stora Vattugatan 12.

Barngarderoben,

denna **alla mödrars ovärderliga skatt och hjälpreda,** utgifves äfven under detta år från Iduns förlag, Stockholm, efter samma beprófvade plan som hittills. Med sitt en gång i månaden utkommande 8-sidiga nummer, innehållande bortåt **ett hundratal illustrationer** öfver allt, som hör till våra barns dräkt, från de spädaste åren till vuxen ålder, och åtföljdt af **en stor dubbelsidig mönsterbilaga,** ersätter tidningen mångfaldt den ringa prenumerationsafgiften af **3 kronor** pr år genom den nytta och den besparing, som dess praktiska vinkar och råd bereda hvarje hem.

Prenumerera oförtöfvadt å närmaste postanstalt!

Prenumerera

på

Iduns Modetidning!

Nu utkommet i bokhandeln:

Elfte upplagan

— 13:de och 14:de tusendena —

af

Boken om Lille-Bror.

Ett äktenskaps roman

af

Gustaf af Geijerstam.

Pris 3: 75.

C. & E. Gernandts Förl.-Aktieb.,
STOCKHOLM.

Banyuls Trilles.

Ett aptitgifvande, magstärkande vin, afsedt för konvalescenter och svaga personer i allmänhet. Rekommenderadt af många hrr läkare.

Pris pr butelj kr. 3,50 hos

HÖGSTEDT & C:o,

Stockholm, *32 Regeringsgatan.*

Begär prof på filtade klädningstyger från **A. W. Bergqvists efabrik,** Askersund.

Ett vördsamt tack till den stora allmänheten, som insett, att Visitkort, Stämplar, Sigill, Korta varor m. m. erhållas bäst och billigast hos **John Fröberg,** Finspong. 64,377 kolli afgingo under år 1900 pr post och järnväg från Finspong. Illustr. priskurant sändes gratis, ej franko.

brikens trenne hissar upp till packningsrummet i andra våningen.

Första våningen inrymmer dessutom expeditionsafdelningen, trenne stora kontorslokaler, kassahvalf, tambur m. m. Andra våningen inrymmer utom ofvannämnda packningssalar äfven en stor dekorationssal.

Här behandlas den kex, om skall dekoreras, hvilket är ett betydande arbete, och som vid julgranskextillverkningen växer ut till gigantiska proportioner med massor af olika sorter dekorerad och prydlig kex.

Till följd af den mekaniska hjälpen hafva arbetarnes antal betydligt kunnat begränsas, men uppgår deras antal ändock i genomsnitt till etthundrafemtio, ett antal, som dock ej förvånar när man betänker de stora kvantiteter fabriken måste producera för att kunna effektuera sina order.

Naturligtvis finnes mycket noggrann kontroll öfver hälsotillståndet m. m. för alla de inom fabriken, som ha med tillverkningen att göra, och det är stora fordringar, som i den vägen ställas på den arbetande personalen. Denna kontroll jämte de utmärkta maskinerna äro en ypperlig garanti för kexens värde ur hygienisk synpunkt.

Vindsvåningen omfattar dels lager, dels snickareverkstad, där packlådor förfärdigas af fabrikens fasta arbetare.

Kexen finnes som bekant i olika storlekar och till olika priser. Den omfattar ett hundratal olika utmärkta sorter, såsom Albert till smör och ost, Bismarck till öl, ett-öres-kex med vaniljsmak, ryskt tebröd till kaffe och te, jämte Engelbrekt, Maria ettöres pepparkakor, kringlor och half-öres kex, Nonpareil, Petit Beurre Water. Toast och Parlament till smörgåskex, Petit fours, Sophia Venezuela Vermicelli till vin, jämte jubileumsbiscuits, Oscar till kräm eller sylt, Ratafias och Vanille drops till garnering af efterrätter, dessutom en mängd olika Wafersnamn, såsom Sugar, Florence, Van Cream, Princess, Rose, Chokolade Margareta m. m., delikata och utomordentligt välsmakande.

Det uppsving denna bransch har tagit och den stora insats ur ekonomisk som industriell synpunkt Örebro kexfabrik har gjort, har ock med rätta ådragit dess alster en smickrande uppmärksamhet.

Säkert skall ock den stora publiken ej underlåta att gifva därom det erkännande och den uppmuntran, som den gjort sig förtjänt af, genom att låta fabriken se sin konsumtion växa, en belöning, som ock bör motsvara det smickrande och rättvisa omdöme, som de engelska fackmän hvilka besökt Örebro kexfabrik, låtit denna komma till del.

SILEX

Aktiebolaget Lindells Möbelfabrik,
f. d. Joh. Aug. Lindell & Söner.
— Kongl. Hofleverantör. —
Möbler i alla moderna stilsorter.
Möbler i renässans, roccoco,
Louis XVI och empire.
Skicklig möbelarkitekt. Måttliga priser.
Vid inrättande af nytt hem eller ombildande af gammalt infordra alltid ritningar och kostnadsförslag från
Aktiebolaget Lindells Möbelfabrik,
NORRKÖPING.

KÖKSALMANACK

Redigerad af

FACKSKOLAN FÖR HUSLIG EKONOMI I UPSALA.

(Föreståndarinna: fröken Ida Norrby.)

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 24—30 MARS 1901.

Söndag: Buljong med ostbegnet; fiskfärs med kräftsås; kokt salt tunga med legymer: små lamkotletter med legymer; blanc manger.

Måndag: Afredd buljong; polska rulader med potatis; gräddvåfflor med sylt.

Tisdag: Vinkokt skinka med äppelmos; semlor med mjölk.

Onsdag: Griljeradt buljongskött med potatispuré; landshöfdingsoppa.

Torsdag: Ärter med fläsk; sockerstrufvor med sylt.

Fredag: Korfkaka med skiradt smör; saftsoppa.

Lördag: Ärtpuré med jordärtskockor; stufvade abborrar med potatis.

RECEPT:

Blanc-manger (f. 6 pers.). 5 dcl grädde, 3 msk. strösocker (eller vaniljsocker), 4 blad gelatin 2 msk. ljumt vatten; sylt och biscuit till garnering.

Beredning: Grädden vispas med sockret till hårdt skum. Gelatinet skölljes och upplöses i det ljumma vattnet och nedröres försiktigt i gräddskummet, tills allt är väl omblandadt. Blancmanger'n slås därefter upp i geléskål att stelna, hvarefter den garneras med sylt och biscuit.

Polska rulader (f. 6 pers.). 1 kgr. benfritt oxkött i ett sammanhängande knippe, ½ portug. lök, 3 msk. hackad persilja, 1½ hg. späck, 1 halt tsk. hvitpeppar, 1 msk. salt 1 hg. anjovis 2 msk. smör ½ lit. kokande vatten.

Beredning: Köttet skäres i tunna skifvor, som bultas väl, dock ej så att de gå sönder. Löken skalas och hackas fint tillsammans med persiljan och därmed beströs köttskifvorna. Späcket skäres i tunna skifvor, beströs med peppar och salt och läggas ofvanpå köttskifvorna. Öfverst lägges rensad och urbenad anjovis. Köttskifvorna hoprullas hårdt och ombindas på tvänne ställen med fint segelgarn samt läggas tätt intill hvarandra i en med smör bestruken järngryta, hvarpå ruladerna sättas på god eld att brynas. De spädas därefter med det kokande vattnet och få steka under 1—1½ timmes tid. Såsen serveras som sky.

Landshöfding-soppa (f. 6 pers.). 1½ dcl. korngryn, 2 lit vatten, 1 lit. färska äpplen, ½ kkp. socker, 2 äggulor, 2 dcl. tjock grädde; biscuit, krusbärssylt.

Beredning: Grynen sköljas och påsättas i kallt vatten. Äpplena sköljas, skäras i klyftor, urkärnas och tillsättas, när grynen koka upp. Då grynen äro mjuka och äpplena sönderkokta, passeras soppan. Den slås därpå tillbaka i kastrullen, sockret tillsättes, och soppan och får ett uppkok. Äggulorna och grädden vispas tillsammans i soppskålen, och soppan tillslås under stark vispning. Den serveras med krusbärssylt och biscuit.

Sockerstrufvor (f. 6 pers.). 1 äggula, 7 ägghvitor, 150 gr. strösocker 150 —160 gr. mjöl, ¾ kgr. flottyr till kokning.

Beredning: Äggulan och fyra af ägghvitorna röras med sockret till ett hvitt skum. Mjölet siktas och nedröres försiktigt i smeten. Sist nedskäras de återstående hvitorna, slagna till hårdt skum. Flottyren upphettas i en kastrull, ej vidare än ett tefat. Genom en struftratt eller vanlig tratt ringlas en matsked af smeten fram och tillbaka i flottyren ,så att den bildar en genombruten kaka. Då strufvan är gulbrun på undre sidan, vändes den med hålslef, och då den har fått en jämn färg upptages den och får afrinna på gråpapper. Serveras med sylt.

Korfkaka (f. 6 pers.). 5 hg oxlefver, 3 hg. fläsk, 1½ kkp. risgryn 1½ lit. mjölk, 2 msk. sirap, ¾ msk. salt ½ tsk. stött hv.-peppar, 1 kkp. russin Till formen: 1 msk. smör ell. flottyr, 3 msk. stötta skorpor.

Beredning: Lefvern sköljes väl och får ligga i vatten omkring ½ tim. Den förvälles därefter och får kallna, hvarefter den rifves eller finhackas. Grynen sköljas i varmt vatten och få koka mjuka i mjölken. Fläsket hackas fint och blandas jämte lefvern, kryddorna, sirapen och de sköljda russinen i den afsvalnade gröten. Massan slås i smord och brödbeströdd form, öfverströs med skorpbröd och gräddas i god ugnsvärme omkr. 1 tim. Serveras med skiradt smör.

Ärtpuré med jordärtskockor. Resten af ärtsoppan sedan torsdagen 1½ lit. buljong 1 msk. smör 1 msk. mjöl, ½ lit. jordärtskockor salt 1 äggula.

Beredning: Ärtsoppan uppkokas, passeras och buljongen tillsättes. Smör

Pälsverk
alla slag såsom **pälsar, muffar, kragar, boor, mattor, fällar** m. m. färgas, tvättas af
ÖRGRYTE
Kemiska Tvätt- & Färgeri-Aktiebolag,
GÖTEBORG.
Obs.! Enda pälsfärgeri i Sverige.

Ljusbad,
Massage & Vattenbehandling,
Ansiktsmassage — Manicure.
D:r Metzgers metod. — Elever mottagas.
Fru Emelie Hagelthorn.
Tel. Brunkeb. 784. Biblioteksgatan 12.

Tandläkare Osc. Bohrn,
72 Drottninggatan 72.
Artificiella tänder. Plombering etc.
Smärtförtagande medel vid operationer.
Hvardagar 10—3; Helgdagar 10—11.
Allm. Tel. 4873.

Tandläkare TOM von HALL.
— 30 Sturegatan 30. —
Hvard. 10—2, 5—6. Helgd. 10—12.
Allm. Telefon 5848.

Tandläkare
John V. Lindh-Hygrell,
17 Karlavägen 17. Allm. tel. 13057.
Hörnet af Sturegatan och Karlavägen.

Tandläkare
HJALMAR JUNGNER,
EMELIE JUNGNER.
Hamngatan 26.
Hvard. 9—½10 samt 1—2. Sönd. 11—12. Andra tider efter öfverenskommelse.
Allm. 16156.

Tandläk. Elias Widfond,
25 Regeringsgatan 25.
Träffas kl. 10—2 och ½5—½6 e. m.
Plomb. och insättning af artificiella tänder

Doktor J. Arvedsons Kurs
i Sjukgymnastik, Massage och Pedagogisk gymn. (friskgymnastik)
i hufvudsak lika med Gymnastiska Centralinstitutets kurs för kvinnliga elever.
Kursen är 2-årig med början 1 okt.
Upplysningar och prospekt genom doktor J. Arvedson, Stockholm.

MIN nästa (ettåriga) **kurs för damer i massage och sjukgymnastik** börjar 1 okt. (N:r 29 Regeringsgatan). Närmare genom prospekt. Ständig adress: Saltsjöbaden.
D:r Emil Kleen.

Siden-blusar kr. 3: 80
till högre pris — 4 meter! — porto- och tullfritt. Profver omgående; likaså af svart, hvitt och kulört »Henneberg-siden» från 65 öre till kr. 16.60 pr meter.
G. Henneberg, Siden-Fabrikant (k. och k. hof.) Zürich.

Kungl. Hofboktryckeriet
Iduns Tryckeri Aktiebolag
BOKTRYCKERI, LITHOGRAFISK och KEMIGRAFISK ANSTALT
Utför allt slags tryck för såväl affärsmän som privatpersoner.
Ferm expedition. Förstklassigt arbete. Moderata priser.

STOCKHOLMS INTECKNINGS-GARANTI-AKTIEBOLAGS
BRAND- och DYRKFRIA
FÖRVARINGSHVALF
(öppna alla söckendagar kl. ½ 10—4)
Innehållande c:a 1,650 st. skåpfack. Årlig hyra för fack, beroende af storleken, 20, 25, 35, 50 kronor. Testamenten, Gåfvobref och dylika handlingar emottagas till förvaring; äfvenledes emottagas värdepapper i öppet förvar. (S. T. A. 82410)

Skånes Enskilda Bank
uthyr i sitt brand- och dyrkfria
Förvaringshvalf
fack mot årlig hyra af 20, 25, 35, 75 kronor, beroende på storleken.

Grand Hôtel Åre
öppnades den 20 innevarande mars och rekommenderas turister och luftkurgäster. Hotellet, som har ett vackert läge invid Åre järnvägsstation och Åreskutan med dess högfjällsnatur, erbjuder komfortabla och ljusa rum samt utmärkt restaurant. Innehafvare fru Karin Wettergren. Prospekt sändes på begäran. Rumsbeställningar mottagas af Kamrerarekontoret, Åre. (G. 105959)

Kronisk Snufva och Svalgkatarr
behandlas med inre smärtfri massage (med instrument) af
Professor G. Cederschiöld.

Damhårarbeten.
Peruker, Benor, Flätor, Länkar m. m. i tusental. Insänd hårprof så erhållas flera arbeten att välja på. Obs. Vi signera ej postpaket med **'Hår'**. Herr och Fru E. MALMBERG, 58 Klarabergsgat. 58.

Malmö Best Patent
säljes af de flesta Mjöl- och Specerihandlande.

Au Bonheur des Dames.
60 Drottninggatan 60.
STOCKHOLM.
Specialité: Band, Hårprydnader, Brudslöjtyll, Orangeblommor och Solfjädrar m. m. i stort urval.

Divaner från 42 kr.
Agenter antagas!
Chäslonger från 22 kr.
Resårmadrasser 15 kr.
Järnsängar.
Sängkläder och alla slags Möbler.
Fraktfritt inom Sverige från
C. R. Danielssons Verkstäder,
Liljeholmen.
Rikstel. 4439. Allm. Tel. Liljeholmen 49.
Ny illustrerad Katalog för 1901 sändes gratis till landsorten då porto följer.

Joh. Lundström & Co.
Carré J L C Carré — Varumärke.
Carré J L C Carré — Varumärke.
Carré-Briketter
för Kokspislar, Kakelugnar, Strykugnar m. m.

Rikst.	Kontor:	A. Tel.
427	Skeppsbron 22.	2288
2220	Strandvägen 5.	6019
2012	Parmmätaregatan 1.	6198

För bouppsättningen!
— Virserums ekmöbler —
Oscar Edv. Ekelunds Snickerifabriks Aktiebolag i Virserum försälja från nederlag i Stockholm sina tillverkningar af alla slags Ekmöbler, såsom:
Salsmöbler, Herrumsmöbler, Kontorsmöbler, Fantasimöbler m. m. Beställningar efter ritning och skizz utföras. Egen arkitekt i Stockholm Priskuranter och fotografier sändas på begäran
Utställnings- och försäljningslokal:
22 Birger Jarlsgatan 22.
Rikstelefon 5720. Allm. telefon 15500

Örebro
Florence Wafers
(Ett-öres Rån)
— rekommenderas —
2

och mjöl sammanfräses och utröres med ärtpurén, som därefter får koka omkr. 10 min., då jordärtskockorna, som skrapats och fått koka mjuka i lätt saltadt vatten, tillsättas jämte sitt spad. Soppan afsmakas. Äggulan uppvispas i soppskålen, och soppan tillslås under vispning.

LÄKARERÅD

ENHVAR af Iduns läsarinnor äger att å denna afdelning erhålla fria läkarråd. Förfrågningar insändas till redaktionen med påskrift: »Till Iduns läkare».

DANKBAR. 1) Ja, sannolikt. 2) Antagligen på flere olika sätt, men sannolikt alltid genom något sår (t. ex. i näsan), hudlöshet el. dyl. 3) Nej, alla dylika bakteriesjukdomar öfvergå i blodet. 4) Ingenting, så vidt vi veta; åtminstone är det 5) likgiltigt, hur tvättningar o. d. ske.

RYTTARINNA. 1) Ej nödvändigt, men klokt. Helst.

MARTHA. Tämligen säkert icke tuberkulos. Om ni ej redan gjort det, bör ni rådgöra med nervläkare (d:r Köster).

EMMA E. Någon medicin finnes ej, utan det viktigaste i behandlingen är dieten, som i regeln alltid måste iakttagas, ty de flesta fall kunna ej botas i egentlig mening. Bad(-kurer) och gymnastik äro mycket att rekommendera.

SONJA. Dessa »strimmor» måste operativt aflägsnas. Jämför i öfrigt svaren till Svea och Nicke i n:r 8.

LÄSARINNA AF IDUN. Se svar till Mädchen i n:r 3.

60-ÅRING. Se svar till Prenumerant 1901 i n:r 10. Orsaken ,som kan vara af flere olika slag, bör dock så vidt möjligt utrönas i och för en verkligt effektiv behandlings anordnande.

71-ÅRING. Sannolikt ej mycket att göra. Varma bad två gånger i veckan och lätt massage äro dock att rekommendera.

LEDSEN 21-ÅRING. Se svar till Mädchen i n:r 3.

LOTT. Se svar till Plågad i n:r 3. Ej smärtsamt. Flere behandlingar nödvändiga.

SUSIE. 1) Använd i stället s. k. öfverfet barntvål och varmt vatten. Gnid några kvällar i veckan in creme de chole palmin efter tvättningen. 2) Se svar till lilla syster i n:r 4.

NYFÖRLOFVAD. 1) Varslem. 2) I vissa fall farligt, i andra ej, beroende på orsaken. 3) Kan ej här besvaras. 4) Ja.

MARGIT. Se svar till M. L. i n:r 11.

A—E. Kräfver undersökning.

PRENUMERANT AF IDUN. Omöjligt att besvara utan undersökning af hjärtat. Angående nämnda diet se svar till Mor 1) i n:r 10.

GÖTE EBING. Brefsvar lämnas ej. Hypnotisk behandling vore i detta fall troligen det bästa och säkraste medlet. Dessutom i sommar behandling vid kallvattenkur.

D:r —d.

FRÅGOR

ENHVAR af Iduns läsarinnor äger att å denna afdelning framställa förfrågningar rörande husliga eller andra angelägenheter till besvarande af läsekretsen. Äro frågorna af den art, att de rätteligen höra hemma i annonsafdelningen, intagas de dock icke.

N:r 150. Har i ansiktet några mycket små förhöjningar, som, då man klämmer på dem afgifva ett segt hvitt ämne. Hvad är detta och huru bäst bli af med desamma?

Alma.

N:r 151. Är det någon, som kan upplysa mig om, hur vacker handstil erhålles genom öfning på egen hand?

Dålig skrifvare.

N:r 152. Kan ägghvita botas? Upplysningar härom mottagas tacksamt af

Nell.

N:r 153. Kan en finsk familj, bestående af tvänne fruntimmer och en herre, som skulle önska bosätta sig i Sverige, och som innehar 3,000 kronors årlig ränta och pension utan alltför stora försakelser slå sig ut i Sverige (helst i Stockholm eller trakten däromkring).

En finländare.

N:r 154. Hvad skall en flicka ta' sig till, som hvarken vill bli kontorist eller lärarinna?

Carmens syster.

Stomatol- ✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱ Tandpulver, Stomatol- Tandpasta,
äga förmåga att rena tänderna samt bevara deras blanka naturliga utseende utan att angripa emaljen.
H. M:t Konungens Hofleverantör.

SVAR

*ENHVAR af Iduns läsarinnor uppmanas lifligt att till inbördes nytta i mån af förmåga besvara insända frågor. Svaren insändas till redaktionen, och angifves all tid tydligt nummer å den fråga de gälla. Åt de tre af våra läsarinnor, som under årets lopp tillfyllestgörande besvarat det största antal frågor, komma vi som en uppmuntran att vid dess slut utdela **tre pris**, hvartdera bestående af 25 kronor. Förden skull bör en hvar, som insänder svar, alltid underteckna med samma signatur.*

N:r 1013. Bästa medel att få hvita händer är borvaselin, ingnid händerna därmed hvarje afton.

Kulla.

N:r 1091. I svaret på denna fråga i n:r 8 står: »fröken B. Westergren», skall i stället vara fröken B. Westerlund.

N:r 39. Hör efter i Bröderna Langborgs velocipedaffär, Stockholm. De ha velocipeder till olika priser.

Olga.

N:r 40. För att blifva antagen till ordinarie elev i högre afdelningen erfordras: att hafva fyllt 14 år, vara af vitsordad god frejd, äga god religionskunskap, kunna fritt och obehindradt läsa och tydligt skrifva svenska språket samt ledigt behandla de fyra räknesätten, åfven med vanliga och decimalbråk. Om den sökande skall begagna undervisningen i högre afdelningen ,bör han därutöfver äga grundlig insikt och färdighet i allmän aritmetik, algebra till och med 1:sta och 2:dra gradens ekvationer jämte genom öfning vunnen färdighet i proplemräkning (läran om potenser och logaritmer samt öfning i logaritmiska tabellers bruk, grunderna af stereometri); planimetri, motsvarande de sex första böckerna af Euclides elementer; öfning i problemers geometriska lösningar med linjal och passare, jämte algebrans användande på geometriska problemers lösning; känna hufvuddragen af geografien och historien, särdeles fädernesländets; hafva inhämtat svenska språkets grammatik samt kunna någorlunda ledigt öfversätta tyska eller — för blifvande skeppsbyggmästare — engelska författare.

Inträdessökande skall före den 26 augusti hafva inlämnat sin till styrelsen för Chalmers Tekniska Läroanstalt ställda, egenhändigt skrifna, af ålders- och frejdebetyg åtföljda ansökan att såsom elev blifva vid institutet antagen, hvarefter han den 1 september och följande dagar kommer att undergå examen, om sådan är erforderlig.

Tordis U—a.

N:r 41. I svaret n:r 41 (Idun n:r 9) står »Idun för 1900», bör vara 1901, d. v. s. Idun för i år.

— Begär dragningslistor från Malmö obligationskontor. För 50 öre erhållas hittills utkomna dragningslistor.

Olga.

N:r 46. Förekomma de i riklig mängd, är lämpligast att hvarje kväll ingnida blyhvitssocker, samt hvarje morgon tvätta med sublimatsyrelösning eller ock karbolsyrelösning 5%. De större kunna med hjälp af en urnyckel utkramas.

Bo.

— Pormaskar förekommas genom att alltid hålla porerna rena — att hvarje afton noga tvätta sig med ljumt (halfvarmt) vatten och tvål, Kendalls Lanolincrémetvål, samt om morgnarne med endast kylslaget vatten. Pormaskar böra, där de redan hunnit uppkomma, klämmas ut, hvilket säges gå utmärkt med hjälp af en urnyckel.

Olga.

N:r 49. Då vi ha kl. 12 middag, visar klockan i S. Francisco 2,38 f. m., i Chicago 4,58 f. m., i Philadelphia 5,47 f. m. och i Newyork 5,52 f. m

A—d H.

— Om »majnatt» slår upp »Almanack för alla», skall han där finna jämförelse af Stockholms tid med alla andra hufvudstäders.

Bo.

Specialité:
✱ ✱ ✱ Glas- och Porslinsserviser.
Profver & prisuppgifter på begäran.
Aktiebolaget
Brising & Fagerström,
f. d. G. Johanson, Kosta Glasmagasin.
24 Regeringsgatan 24
STOCKHOLM.

TIDSFÖRDRIF

ARITMOGRYF.

1	1	2	3	3	4	1	5	6	7
2	8	9	10	11	12	13	2	14	15
3	1	6	13	13	7	17	13	18	4
4	19	1	7	1	2	11	9	4	1
5	7	11	8	16	13	2	11	9	4

Siffrorna i ofvanstående figur utbytas mot bokstäfver, hvarvid man erhåller fem ord, som vi beteckna med:

1) Institution, tillkommen uteslutande för adelsfamiljer;
2) Tidsmoment;
3) Maträtt;
4) Åldersbeteckning;
5) Flyger i luften.

Äro de rätta orden funna, så bilda begynnelsebokstäfverna namnet på en norsk stad och slutbokstäfverna namnet på en svensk sådan.

FIX.

INITIALFÖRÄNDRINGS-GÅTA.

Iris,
Gren,
Bikta,

GÖTEBORGS KEX & BISCUITS äro faktiskt de bästa. Pröfva och döm! ✱ ALBERT ✱ MARIE

Från Hälsovännens förlag har utokmmit:

Kvinnans släktlif

af d:r *C. W. Wretlind.* — Fjärde öfversedda och tillökade upplagan. — 228 sid., 8:o med 67 teckningar. — ***Pris 2,50 kr.***

INNEHÅLL: I. Inledning. II. Den förkvinnan egendomliga kroppsformen III. Bröstkörtlarna och mjölken. IV. De kvinnliga fortplantningsverktygen. V. Den kvinnliga karaktären. VI. Flickans utveckling och jungfruåldern. VII. Månadsreningen. VIII. Det ogifta ståndet. IX. Det gifta ståndet. X. Fortplantning och ärftlighet. XI. Hafvandeskapet. XII. Fosterbildningen. XIII. Förlossningen. XIV. Barnsängen och digifningen.

»Speciellt förtjänar arbetet »Kvinnans släktlif» att läsas af alla mödrar och dem, som ägna sig åt detta ansvarsfulla kall. emedan de därom kunna hämta många råd och upplysningar, icke blott om hvad dem själfva är gagneligt, utan äfven huru de skola vårda sina barn under dessas spädaste ålder.» (Åbo underrättelser.)

HERM. MEETHS STOCKHOLM.
Nyhet!
Frisérlampan
— »FURORE» —
med sprit i fast form.
Särdeles *lämplig* för *resor*.
Fördelar: Spritflaskan obehöfl. Tager liten plats.
Explosion omöjlig.
Pris kr. 1,25
Af nickel 2,50

AF UNDERVISNINGSVAN lärarinna gifvas åt nybörjare lektioner i tyska språket samt hjälp vid läxläsning. Svar till »Läxhjälp», Iduns exp.

Till verklig nytta.

Såsom medel mot fruktan för smitta användas många medel, hvaraf det nyaste och oförsökta städse reklameras såsom öfverträffande de förutvarande.

Till verklig nytta både mot öfverförande af smittosamma sjukdomar och särskildt till **häfvande af inträdd infektion** vid fall af **varbildning i sår, ormbett, rosen, skäggsvamp** m. fl. **hudsjukdomar** likaväl som för **toalettändamål**, för behandling af **tryck-, frost-** och **brännskador** m. m. vinner Salubrin allt större och välsignelserikare användning i samma mån som det försökts för något af de ändamål, som i beskrifningen angifvas, och de däri gjorda anvisningarna efterföljts.

Salubrin tillhandahålles i parfym-, speceri- och färgaffärer. Partilager hos **Geijer & C:o, Stockholm.**

GETÅ
PENSIONAT
fridfull rekreationsort, öppen sommar och vinter. Härligaste läge på Kolmårdens sluttning vid Bråviken. Schweizernatur. Komfortabla trefliga rum
Utmärkt kök. Prospekt på begäran.
Järnv. o. postadr. ÅBY. Rikstelefon.

ETT NYBYGDT corps de logis, bestående af 12 rum och kök, naturskönt beläget cirka 1 kilometer från Ulricehamn, uthyres nu genast. Reflekterande hänvände sig till egendomen Vistaholm, Ulricehamn. (384)

Plats- & Inackorderings-Byrån, 29 G:a Kungsholmsbrogatan.
Ombestyrer placering af biträden och hustjänare. Utser lämpliga personer för inackordering i bildade familjer.

Juvel- o. Guldarbeten
såväl enklare som dyrbarare hos
Juvelerare K. G. MARKSTRÖM,
Hamngatan 5, Stockholm,

SJUKGYMNASTIK och MASSAGE medgdelas af kvinnlig gymnast, som genomgått Liedbecks institut. Flerårig vana. Bästa betyg och referenser. Pris 30 kr. pr månad. Svar till fröken B., Riddaregatan 39, 2 tr. Tel. Österm. 1748.

Pensionat i Fiskebäckskil

öppnas under instundande sommar. Höga, luftiga åt solsidan belägna rum med verandor. Godt bord. Äfven spisgäster utom pensionatet boende emottagas. Vidare meddelar fru Georgina Svensson, Fiskebäckskil

Å sjukhemmet

på Djurgårdsbrunn mottagas nervösa och personer som äro i behof af hvila. Rikstelefon 3451. **Lotten Aronsson.**

I BILDAD FAMILJ, boende i naturskön trakt med sundt läge, hälst i Östergötland vid saltsjön, önskar en finsk dam, som under vintern vistas utomlands, hyra ett rum pr år från juni samt inackord. under sex mån. Ref. önskas och lämnas. Svar till »Finska», Allm. Tidningskont. Gust. Ad. torg, Stockh.

UNG STOCKHOLMSKA önskar erhålla lektioner i franska, emot att lämna sådana uti engelska. Svar till »April, Maj», Iduns exp.

LEDIGA PLATSER.

EN VAN och pålitlig **barnjungfru** erhåller inst. 24 april plats å landet. Svar med lönepretentioner insändes till »— y», Värml. Säby, p. r.

För en stark, frisk och anspråkslös
FLICKA,
med vänligt och godt sätt, hälst uppfostrad i ett arbetsamt, ordentligt hem, som vill åtaga sig värden om och sällskapandet af en äldre, lam dam, finnes plats ledig att tillträda vid Påsktiden. Svar med uppgift om lönevilkor samt upplysningar i öfrigt torde sändas till »Hem», Varberg, p. r.

EN PÅLITLIG FLICKA af god familj, sökes till hjälp för vården af tvänne minderåriga barn. Goda rekommendationer erfordras. Svar till »Barnkär», Visby p. r.

Vid Billströmska folkhögskolan å Tjörn

är plats ledig för en slöjdlärarinna, kunnig i väfning och andra vid kvinnliga folkhögskolor förekommande handarbeten samt med förmåga att handleda vuxen ungdom. Med platsen, som att börja med tillsättes för ett år, följer skyldighet att tjänstgöra 3½ månad från d. 28 nästa April för en lön af 300 kr. jämte fri, möblerad bostad. Ansökan jämte betygsafskrifter insändas före d. 1 April till Billströmska folkhögskolans styrelse, adr. **Hoga** (Tjörn). (G. 11491)

TILL 1:a maj finnes plats i ett större hus på landet för en flicka af god familj, icke under 30 år gammal, som är villig att deltaga och kunnig i alla inom ett hus förefallande göromål. Densamma må vara fullt kunnig i finare matlagning och fullt kompetent att under husmoderns frånvaro förestå huset. Reflekterande härå behagade uppgifva de referenser, som de vilja åberopa. Fotografi önskas. Svar sändes till fru **Anna Hæger,** Lilla Edet. (363)

HUSHÅLLERSKA,
skicklig i så väl finare som enklare matlagning och syltning samt för öfrigt kunnig i det som förekommer i ett stort landthushåll erhåller den 1 maj förmånlig plats på större egendom, om svar med betygsafskrifter lämnas i bref märkt »Fru N—n», under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

LÄRARINNA, barnkär och anspråkslös, önskas för tvänne flickor om 11 år i ett enkelt hem på landet. Svar med fotografi och rekommendationer samt löneanspråk till »X. Y. Z », poste restante, Skara.

FÖR hushållskunniga flickor, hushållerskor samt barnfröknar finnas särdeles goda platser i Sthlms närhet m. fl. trakter att genast söka å Nya Inackorderingsbyrån, Brunkebergsgat. 3 B. Etabl. 1887.

VÄRDINNEPLATS hos välsituerad ungherre i södra Sverige är ledig för en därtill kompetent, bildad, enkel och anspråkslös flicka från ett godt och aktadt hem, frisk och i besittning af ett godt och jämnt lynne, ett älskvärdt sätt samt ett tilltalande yttre. Ålder hälst mellan 25—30 år. Svar med fotografi, rekommendationer och fullständiga upplysningar samt med uppgift å löneanspråk torde inom denna månad sändas till »B. M. L.», under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

I MODE-, MANUFAKTUR- och klädesaffär i folkrik trakt på landet, finnes plats för en flicka, som är hemmastadd i modeyrket, har godt sätt och fallenhet för handel, samt om möjligt någon vana vid expediering. Svar jämte fotografi och referenser sändes till »A.», Iduns exp. (279)

PLATS finnes ledig för en anspråkslös, dugtig flicka med vänligt sätt, kunnig i hushåll och van vid inomhus förekommande göromål. Blir ansedd som medlem i familjen. Svar till »1:ste Maj», Laholm p. r.

VID **»Ebba Lundbergs högre läroverk för flickor»** i Helsingborg blir nästa läsår en lärarinneplats ledig med undervisningsskyldighet i modersmålet, matematik och naturlära på högre stadiet. Sökande, som böra hafva genomgått högre lärarinneseminarium eller aflagt fil. kandidatexamen, torde före d. 1:sta apr. insända sina ansökningar åtföljda af betyg till föreståndarinnan. Lönen 1000 Kr. för läsår.

(S.T.Å.H. 5882)

FÖR EN SKICKLIG och undervisningsvan lärarinna att undervisa en 7 och en 9 åring i vanl. skolämnen och musik, finnes plats nu genast. Svar med fot. och löneanspråk ins. till »7. 9. år», Iduns exp. f. v. b. (349)

VID **Karlstads Högre Elementarläroverk för flickor** blir en **lärarinneplats** ledig att tillträda vid nästa hösttermins början. Undervisningsämnen: förnämligast svenska språket och historia på det högre samt tyska på det lägre stadiet. Lön 1000 kr., hvarjämte skolan betalar afgift till pensionsinrättning. Närmare upplysningar lämnas af skolans föreståndarinna. Ansökningar insändas före den 15 april till

(351) STYRELSEN.

EN SNÄLL, enkel och villig flicka kunnig i matlagning och andra inomhus förefallande göromål, kan genast erhålla plats, i Bergslagen, om betyg insändas, rekommendationer och löneanspråk uppgifvas till »A. Ö.» Kopparberg. (350)

SJUKSKÖTERSKA.
I Skattunge kapellag inom Orsa läkaredistrikt finnes en sjuksköterskeplats, med ambulatorisk tjänstgöring, ledig att tillträdas den 1 maj innevarande år med årlig lön af 750 kr. i ett för allt. Ansökningshandlingar med uppgift om tjänstemeriter, ålder och hälsotillstånd insändas före den 1 april till **Kommunalnämndsordföranden,** adr. **Orsa.** (G. 11657)

Skadad lakansväf.

Oblekt, extra prima Lakansväf:

	127 cm.	145 cm.	157 cm.	190 cm.
Som kostat	75 öre	85 öre	90 öre	1: 05
Bortslump. till	62 öre	67 öre	76 öre	95 öre

Blekt, extra prima Lakansväf:

	122 cm.	135 cm.	150 cm.	180 cm.
Som kostat	85 öre	90 öre	1 kr.	1: 15
Bortslump. till	71 öre	78 öre	85 öre	1: 05

Väfven är ej skadad annat än genom några obetydliga oljefläckar, som ej äro skadliga för väfven.

ZEDERFELDT & HANSEN,

6 Observatoriegatan 6, Stockholm.

Oval,
Orion,
Tjuren,
Onkel,
Koller,
Böja,
Kronisk,
Tina,
Kria.

Begynnelsebokstäfverna i ofvanstående tolf ord, utbytas mot nya sådana, och äro de rätta funna, bilda de namnet på en blomma.

SAGA.

TILLÄGGSGÅTA.

Till det ord, hvarifrån man utgår, lägges en bokstaf, så att ett nytt ord bildas, till detta ännu en bokstaf och så fortsättes, till dess man har alla de här betecknade orden. Nämnas bör också, att bokstäfverna få omkastas.

1.
En fin sirat, med växtmotiv,
På jordens bruna kappa.

2.
Hvad liten skolfux än ej är,
Men möjligtvis hans pappa.

3.
En fågel, som ej synes rädd
För bad i isigt vatten.

4.
En sak som allmänt nyttjas — mest
Vid sjukdom och — om natten.

5.
En prestation af sångerskan
Att rösten böjlig göra.

6.
Hvarom man hviskar nog ibland
Uti ditt eget öra.

7.
På Sveriges karta finnes det,
På andra länders äfven.
Och nu ett ord ej finnes mer
Till inslag uti väfven.

ONKEL SET.

TRIANGELGÅTA.

	1	2	3	4	5	6	7
1	a	a	e	e	e	e	h
2	i	i	l	m	m	n	
3	n	n	o	o	r		
4	r	r	r	s			
5	s	s	u				
6	u	v					
7	v						

Bokstäfverna i ofvanstående figur skola omflyttas så, att orden blifva lika i de hvarandra motsvarande våg- och lodräta raderna.

1) Skald, 2) frukter, 3) en som är farlig, när hon springer, 4) hvems är skulden när »Adam» gör en dumhet? 5) hvad sotarpojken sällan är, 6) en som knäpper, men — aldrig nötter, 7) konsonan .

ONKEL SET.

LÖSNINGAR

TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 11.

CHARADEN: Orm-bo.

LOGOGRYFEN: Distansridt: stad, dans, id, tid, snart, rida, nitad, Siri, Ida, ans, sida, sans.

No 4711

Eau de Cologne

(blå och gul etikett).

Den är den äkta, starkaste, varaktigaste, mest uppfriskande och stärkande.

Försäljes af alla välsorterade parfymhandlare.

PROKOPEN: Blåsa, låsa, Åsa.

PALINDROMEN: Paris — sirap.

ARITMOGRYFEN: Midtelraden: Damernas egen tidning. 1) Ovidius, 2) Vitalis, 3) Mommsen, 4) Homerus, 5) Thorild, 6) Franzén, 7) Pegasus, 8) Tasso, 9) E. Ameen, 10) Langlet, 11) F. Bremer, 12) Spinoza, 13) Fritiof, 14) Kupido, 15) Sandels, 16) V. Lindhé, 17) Jupiter, 18) Blanche, 19) E. Tegnér.

FÅGELHOLKAR. Till förmån för Sv. Allm. djurskyddsföreningen för barn och ungdom försäljes i herr G. Bastmans sportmagasin, Kungsträdgårdsgatan 12, Stockholm, fågelhollkar till pris af: 50, 60 och 75 öre per styck, allt efter olika storlek och beskaffenhet i öfrigt.

Ett af Sv. Allm. kvinnoföreningens till djurens skydd tryckta anvisningar angående fågelholkars förfärdigande och uppsättning medföljа kostnadsfritt, om så önskas.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA.

»EN PAPPA» — tydligen till några förolyckade snillefoster — har på en bedröflig svenska utgjutit sin vredes skålar öfver redaktionen, som, enligt hans enkla mening, i sina spalter inför idel dåligheter, men undertrycker alla »nyttiga å praktiska bitar». Ack ja, kära pappa, man kan ju ha så olika syn på saker och ting, men vi våga förmena, att vår egen, genom mångårig öfning, har blifvit tämligen uppöfvad, ej minst när det gäller att titta igenom den anonyma brefskrifvar-humbugen.

BARBRO. Jaså, begynnes nu redan den sedvanliga långdansen af vårpoesi. Må den vara välkommen att rifva upp litet af vinterdammet, som lägrat sig här och hvar i vrårna! Men i Iduns spalter — nej, där våga vi rakt icke släppa lös den!

ANNA-STINA. Af inledningen allenast kunna vi intet döma. Allt beror ju på »farmors» berättartalang och den utlofvade fortsättningen.

SUNE. Den sända skildringen äger en del förtjänster, men lider tillika af en viss både torrhet och sentimentalitet. Användes ej.

—NG. Tyvärr måste vi fortfarande förhärda vårt hjärta. Se för öfrigt svar till Barbro här ofvan!

»58 ÅR» säger sig flerfaldiga gånger ha obehagligt berörts af iakttagelsen, att vid ett s. k. »familjebord» alla servetterna (fastän försedda med hvar sin ring) läggas tillsamman bredvid hvarandra efter afdukningen, för att sedan vid nästa måltid utdelas på nytt — måhända medförande sjukdomsfrön genom läpparnes aftorkning, och vill med anledning häraf uttala ett »Gif akt!» Det kan ju vara, att saken förtjänar ett påpekande.

JOHN. Hvad vi tycka om verserna? Jo, att de bort få stanna i privatgömmorna!

THEA. »Redan som skolflicka med lång ljus och präktig fläta på ryggen diktade hon verser om bruna ögon och deras tjusningsförmåga, men de otfrades alltjämt åt lågorna». Skulle nu icke Théa kunna besluta sig för samma kloka offergärd äfven för framtiden, när några »vackra mörkbruna, sammetslena, solvarma och strålande» liksom nu narrat hennes penna att löpa åstad?

EMERIK. Tyvärr kunna vi icke taga andra än rent litterärt-journalistiska hänsyn, och dessa omöjliggöra att nu hopa mera poesi på lager.

OVE N., som åtagit sig det delikata uppdraget att från kaffejuntan i X. framföra de uppskakade damernas protest mot »något så ohyggligt som en illustration öfver döda råttor i Idun», vare detta till bevis meddeladt, att han ordentligt utfört sitt förtroendevärf. Och hoppas vi, att »de utlofvade tolfskillingarna» nu ock må bli hans pliktrohets ljufva belöning.

GUDRUN. »Förlorade drömmar» — ja, just det blef det, och »Slummersång» består ni själf därtill mellan korgens pappersbolstrar.

EDO. Tendensen är ju lofvärd, men den litterära utformningen allt för obetydlig.

HVEM?, som ånyo hedrat redaktionen med en skrifvelse, tycks då vara ett sannskyldigt lefvande frågetecken. För en gångs skull vilja vi vara riktigt genomhyggliga och söka gifva bästa besked. Alltså: 1) »Är Tordis Uggla fru eller fröken?» Nog känner Hvem till ugglemor, hon som har »de vackraste ungarne i skogen». Så fru är hon, det är då visst! 2) »Hvem var redaktionssekretarare under herr Nordlings vistelse vid Parisutställningen?» Jaså var Hvem det! Hvarför då fråga! 3) »Kom det många täflingsskrifter?» Ja, det kom många täflingsskrifter. 4) »Ha ni för många prenumeranter nu; det låter så ibland?» Idun kan aldrig få för många prenumeranter, liksom Hvem nog aldrig kan göra för många frågor.

RING. Det är icke hvem som helst gifvet att taga upp Snorres mantel, och edert lilla försök var ej mäktigt att slå igenom.

LOUISE. Föreslagna biografien välkommen!

PHOTOMURANT. »Det unga Sverige chez soi» — ja, hvarför ej, om bilderna äro vackra och vältagna. De nu sända voro allt för ofullkomliga.

E....A. Nej. Denna afdelning blir vanligtvis ändå rikligt tillgodosedd.

EXPEDITIONENS BREFLÅDA.

MÅNGÅRIG PRENUMERANT. Annonsen kostar 2:34 pr gång. Likvid kan sändas i frimärken eller pr postanvisning.

»IA». Annonsen kostar 1:50 pr gång. Rest. torde insändas.

»VÅREN 1901». Annonserna kosta resp. 2:88 och 2:34 pr gång.

»GEORG». Annonsen kostar 1:80 pr gång.

Mellins Food

är det enda näringsmedel för barn och sjuka, som för sina öfverlägsna egenskaper erhållit guldmedalj vid världsutställningen i Paris 1900.

Prof af MELLINS FOOD erhålles gratis och franko från

AXEL LENNSTRAND,

Gefle.

Barnfröken.

En bättre, bildad flicka, kan få plats den 15 april i god familj. Ordningssinne och god karakter ett villkor. För öfrigt vara arbetsam, duglig, anspråkslös, frisk, pålitlig och barnkär. Ålder omkring 30 år. Hennes göromål äro att sköta ett barn på 1½ år, samt sy hvad som förefaller i familjen och när tiden medgifver vara husmodern behjälplig med hvarjehanda. Lön 300 kr. pr år. Utmärkta rekommendationer fordras. Svar till »Göteborg», Iduns exp.

En fördelaktig plats

för en fullt kompetent och skicklig kapptillskärerska finnes nu genast eller 1 april i J. Johanssons Kappaffär, Tranäs.

EN UNG FLICKA, hälst musikalisk, som vill deltaga i hushållsgöromål samt något kontorsarbete, erhåller plats på ovanligt vackert belägen herrgård. Svar med referenser, lönepretentioner och om möjligt fotografi som återsändes, torde sändas till »L. L.», Norrtelje.

TILL DEN 24 april önskas en pålitlig och duglig barnjungfru för tre barn. De bästa rekommendationer fordras. Svar sändes till Friherrinnan Leuhusen, Karlavägen 41, Stockholm.

För en hushållsfröken,

enkel och anspråkslös, finnes plats ledig å enslig landtegendom i norra Vestergötland. Ålder ej under 25 år. Goda betyg från föregående platser fordras. Lön efter öfverenskommelse. Medlem af familjen. Upplysningar hos fru Barthelson, **Halna.** Fotografi önskas. (396)

LÄRARINNOR, värdinnor, sällskapsd., affärs- och hushållsbiträden, barnfröknar erhålla platser genom Norra Inack.-Byrån, Mästersamuelsgat. 62, Sthlm.

EN BÄTTRE, anspråkslös flicka, med lust och fallenhet för kartritningar och som hälst genomgått Tekniska skolan erhåller nu genast anställning å ingenjörskontor, om egenhändigt skrifven ansökan därom och afskrifter af möjligen förefintliga betyg insändas till Iduns exp. under märke »E. B.»

HUSHÅLLERSKA, fullt kompetent, önskas den 24 april å bruk, där familjen endast vistas några månader om året. Goda referenser fordras. Vidare upplysningar genom bref till »Pålitlig», under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

FÖR EN LÄRARINNA finnes plats på landet, att läsa med två barn i åldern af 8—10 år i vanliga skolämnen och första grunderna i musik. Svar jämte betyg eller referenser och löneanspråk insändas i biljett märkt »Skola», Tidningskontoret Östra Larmgatan 1, Göteborg.

PLATSSÖKANDE.

VÄRDINNA.

En bildad flicka söker plats i bättre änkemans eller ungkarls hem. Anspråkslös och sparsam. Skicklig i matlagning etc. samt äger full kompetens att sköta ett hem. Svar till »Maj 1901», Ulricehamn p. r.

EN BILDAD flicka söker plats i familj som lektris. Är äfven villig hjälpa till i hushållet. Svar märkt »E. H.», Iduns exp.

EXAMINERAD SJUKSKÖTERSKA söker plats. Har innehaft privatvård Svar innan den 29 till »Syster», Iduns exp.

En ung flicka,

som är kunnig i matlagning, alla inomhus förefallande göromål, önskar plats hos ungkarl till våren. Svar tacksamt till »A. 1901», Kalmar p. r.

EN SNÄLL, stillsam flicka, fullt kunnig i kläd- och linnesömnad, van vid inom hus förefallande göromål, önskar plats i bättre familj. Svar märkt »A. B.», Iduns exp.

UNG, bildad flicka, önskar mot fritt vivre plats som sällskap och hjälp. Svar till »Musikalisk», p. r. Hernösand.

18 ÅRIG, bildad flicka, önskar plats i god familj för att vara husmodern till nytta och hjälp. Svar till »Gladlynt», p. r. Töreboda.

UNG FLICKA önskar plats att gå frun tillhanda, eller för barn. Annars som sällskap Svar till »A. B. 21 år», Stjernegatan 3 B, 2 tr., Sthlm.

PLATS FÖR SOMMAREN söker van lärarinna, som 3 år i Berlin studerat musik, sång och språk. Bästa ref. Svar till »X. 7», Iduns exp.

EN UNG, bättre flicka önskar mot fritt vivre plats å landet eller vid större bruk i aktad familj, där hon kan få lära litet af hvarje samt gå frun tillhanda. Svar emotses tacksamt till »20 år», Gefle p. r.

HUSHÅLLERSKE- eller värdinneplats önskas nu eller till våren af ett skickligt och skötsamt 30-årigt fruntimmer, som är väl förtroget med allt hvad till ett hushålls skötande hörer. Svar till »L. E. C.», Iduns exp. f. v. b.

EN BILDAD och anspråkslös flicka, önskar plats i angenämt hem. Kunnig i matl., bakn., sömnad, handarb. m. m. Goda rek. Svar »Gladlynt», Göteborg p. r.

EN UNG FLICKA, hemmastadd i husliga sysslor, konstväfnad och handarbeten, önskar plats, hälst på landet som husmoders hjälpreda eller att förestå hushåll. Svar emotses inom 14 dagar under sign. »Lisa», Laxå. (379)

EN GOD PLATS i ordentligt, arbetsamt hem, önskas af en ung flicka, något kunnig i husliga göromål. Svar motses tacksamt af »Villig 18 år», Västerås p. r.

STADGAD FLICKA, af god familj med god handstil och vana vid skrifgöromål, önskar till våren plats hos häradsskrifvare eller domare på landet, hälst i äldre familj, där hon kan vara till sällskap och äfven, om så önskas, biträda med husliga göromål, hvari praktisk erfarenhet finnes. Svar till »Östgötska», Iduns exp.

UNG FLICKA, bildad, musikalisk, mäktig tyska spr., önskar plats som sällskap i hem eller på resor. Goda ref. Svar till »Resvan», fil.-postkont. Viktoriag. Göteborg.

PLATS som värdinna hos ungherre eller enkling. sökes af kompetent person. Referenser finnas. Svar till »Aina», Gefle p. r. (395)

EN VERKLIGT DUGLIG och pålitlig, anspråkslös bättre flicka, söker plats Road af och kunnig i matl., bak, sömnad m. m. Svar »Idog», Iduns exp. f. v. b.

BILDAD FLICKA, van och intresserad af alla husliga göromål, handarbeten, söm m. m., barnkär, söker plats. Svar »Frisk och gladlynt», Iduns exp. f. v. b.

EN ENKEL, 19 års flicka söker plats i familj. Är barnkär, kunnig i handarbeten samt villig att deltaga i alla inomhus förefallande göromål. Svar till »L. E.», Elfkarleö p. r.

PLATS SOM LÄRARINNA i teckning, handarbete och skönskrifning, sökes till hösten af elev vid konstindustriella skolans högsta klass och som i vår utexamineras. Adr. »A. L.», Stockholm, Kungsg. 26, Lärarinnehemmet.

GLAD, snäll, bildad flicka söker plats, kunnig i matl., bak, syltning, sömnad. Enkel, pligttrogen. Svar »Sparsam» under adr. S Gumælii Annonsbyrå, Sthlm.

EN UNG, bildad engelska, af god familj, söker till våren plats att undervisa i engelska språket, samt som sällskap. Är äfven kunnig i husliga göromål. Svar till »Engelska 24», Hernösand p. r. (336)

ETT UNGT fruntimmer, kompetent att förestå ett hus, talar ledigt engelska, söker värdinneplats. Närmare genom fru S. L. Tägtström, Örebro.

UNG ACKUSCHÖRSKA

som äfven är kunnig i sjukvård, önskar komma i bättre familj, där hennes hjälp kan komma att erfordras. Svar märkt »Pliktrogen», Iduns exp.

MEDELÅLDERS FRU, kunnig i språk, musik, matlagning etc., önskar, mot fritt vivre, vara till hjälp och sällskap i godt hem. Kan en fyraårig dotter få medtagas, vore önskligt. Svar till »Medelålders Fru», Iduns exp. (346)

PLATS som **Hushållerska** i bättre hem önskas af en därtill kunnig 35 års enkefru. Svar till »Norrländska», p. r. Sundsvall. (G. 1031.)

EXAMINERAD småskolelärarinna önskar plats som guvernant för minderåriga barn i bildad familj, i stad eller på landet. Lön erfordras icke, blott ett vänligt bemötande. Referens: Kontraktsprosten O. Bohm, Nora stad. (311)

Inackordering önskas

i godt hem i Stockholm af bildad, gladlynt, 25-årig flicka, af aktad familj, med fast anställning. Svar med prisuppgift märkt »Hemlif» torde sändas till Iduns exp.

Billig inackordering.

I en tjänstemannafamilj, där inga småbarn finnas, önskas en inackordering, dam eller herre. Vacker trakt i Södermanland nära läkare och järnvägsstation. Vidare meddelar »A. E. M.», Vingåker p. r. (334)

ISLE OF WIGHT.

I godt, bildadt hem i Ventnor finnes tillfälle till billig inackordering för några unga damer. Adr. H. D. Montagu-Williams, West Viev House, Ventnor, S. o. W. Ref. fröknarna Kruse, Brummerska skolan, fröken Söderhjelm, Klarabergsg. 70, Stockholm.

Å STOCKHOLMS Nya Förmedlingsbyrå, Kammakareg. 48, finnas anmälda många landthem där unga flickor få lära hushåll. Pris från 30 kr.

EN MINDRE FAMILJ erhåller god inackordering under sommaren, å vackert belägen herrgård i Värmland. Referenser lämnas och önskas. Svar till »B.», Iduns exp f. v. b.

UTI PRÄSTHUS på landet, högt och friskt beläget nära järnvägsstation, omkring tre timmars väg från Göteborg, kunna två à tre välartade flickor under sommaren få inackordering samt om så önskas konfirmationsundervisning. Svar till »Prästhus Ö.», Iduns exp. (402).

PÅ EGENDOM, belägen vid sjö och järnvägslinien Hjo—Stockh., önskar fru med dotter inackordera sig i fin, bildad familj. Svar med noggr. uppg. på pris, läge och referenser sändas till »Våren», Postkontoret Riddargatan, Stockholm p. r.

Å STÖRRE landtegendom eller prästhus önskas inackordering af ett ungt fruntimmer, för att lära hushåll. Svar med prisuppgift, andra uppgifter samt referenser till Fröken Anna Ohlson. Adress Fru Anna Meck, Folkungagatan 103, 2 tr., Stockh. S.

En bättre flicka

önskar komma i en treflig familj på landet, för att lära hushåll. Svar med noggranna uppgifter om pris m. m. till "Landtis", Örebro p. r.

Å LANDTEGENDOM med friskt och sundt läge i skogstrakt i Västergötland mottagas från 1 maj några flickor af bildad familj. Tillfälle gifves att lära hushåll, musik (piano), språk (tyska och engelska, frun infödd tyska), målning, sömnad och finare handarbeten, äfvensom att rida. Pris 50 kr. pr månad. Referens: Kammarjunkare H. Fock, Häfverö, Sörby. Svar till Hallanda, Broddarp. (312)

NANCY-FRANCE

M:r et M:me Léo Pierre, anciens professeurs, reçoivent Dames et jeunes filles. Home très confortable. Excellente vie de famille. Bonne occasion pour apprendre rapidement le français. Pension 125 fr. par mois tout compris. Ref.: MM. les Pasteurs Nvegaard et Cleisz, Nancy.

DAMEN, die gründlich Deutsch lernen, nen wollen, finden gute Pension u. Unterricht bei Frau v. Mengershausen. Barlinge 59 I, **Hannover.** Beste Referenzen. (361)

V. Ar St.

Den, som behöfver siden,

torde rekvirera profver af vårt med de sista nyheterna rikhaltigast sorterade lager i svarta, hvita och kulörta sidentyger till blusar. bal-, sällskaps- och promenad-toiletter.

Försändas direkt till privatpersoner meter- och styckevis till fabrikspriser.

E. Spinner & C:i,

för J. Zürrer's Sidenfabrik, *Grundlagd 1825.* Zürich.

Pellerins Margarin

— är bäst! —

Sparkasseräkning

5 proc. ränta.

Nordiska Kreditbanken

8 Drottninggatan 8

Mynttorget 4 Drottninggatan 102

Brages räntor fördelaktiga. Ingen förvaltningsafgift.

Lif

BRAGES Hufvudkontor, 12 Kungsträdgårdsg. Stockholm.

Allm. 8 68 / 47 35 / 47 36 — Riks 1 79

Olaus Olssons Kolimport-A.-B.

Stockholm.

1:ma ANTHRACIT.

Hushållskol. Cokes. Briketter.

Göteborgs Enskilda Bank

Brunkebergstorg 12.

Sparkasseränta 5 proc.

Barnängens

Eau d'Ambre Rosée

och

Extrait d'Ambre Rosé

samt

Savon de Barnängen.

Nya, fashionabla, med utsökt angenäm och varaktig parfym samt synnerligen smakfull utstyrsel.

Nyaste & finaste **Parfym** för näsduken

Perles d'or

Wilhelm Rieger, Frankfurt a/M

Finnes i alla finare parfymaffärer.

Broby Hushålls-skola

rekommenderas föräldrar och målsmän som för unga döttrar önska utveckling och undervisning i allt som berör ett hems trefnad.

Prospekt och referenser genom

Fru Elisabeth Gadd, född Schartau.

Adress **Broby, Kristianstad.**

Hernösands Enskilda Bank,

8 Hamngatan 8.

Depositionsränta ..... 5 proc.
Sparkasseränta ..... 5 proc.
Upp- & Afskrifningsränta ... 3 proc.

Rättvik.

Ombyte af vistelseort, frisk luft är **Hälsa, Kraft o. Energie.**

Kupongböcker, hvari allt inberäknadt för att, efter behag, längre eller kortare tid vistas i Fru Skoghs (firma Wilhelmina Wahlgren) Hoteller i **Rättvik, Storvik** och **Bollnäs**, finnas att tillgå i **Resebyrån, Operahuset** härstädes.

Bankaktiebolaget

Stockholm—Öfre Norrland,

Drottninggatan 6.

Hushållsräkning 5 %.
Kassafack till 15, 20, 25 kronor.

Depositionsräkning

Räntegodtgörelse 5½ proc.

Aktiebolaget

Stockholms Diskontobank

Hufvudkontor: REGERINGSG. 1
Afdelningskontor: HÖTORGET 8.

CARL BROMAN & C:o

Manufakturaffär och **Damskrädderi**

Lager af franska Siden- och Ylletyger.

34 Drottninggatan 34.

STOCKHOLM.

JOH. LUNDSTRÖM & C:o.

Stenkol, Cokes,

1:a maskinkrossad **Anthracit,**

bästa bränsle för **illuminationskaminer** och värmenecessärer.

Allm. tel. 2288. Kontor: *22 Skeppsbron 22.* Rikstelefon 427.
Allm. tel. 6019. Försäljning: *5 Strandvägen 5.* Rikstelefon 2220.
Allm. tel. 6198. Filial: *1 Parmmätaregatan 1.* Rikstelefon 2012.

Prima torr Björk-, Al- o. Barrved samt Anthracit, Kol o. Kokes

hos

J. O. OLAUSSON,

Roslagsgatan,

midt för Tegnérg. Allm. tel. 6279

!!! "Ärade Damer" !!!

Se där en friareannons igen — utropar troligt mången liten näpen Evas dotter. Men jag har något vida **bättre** att bjuda Eder på. Ni plägas ju rätt ofta af en olidlig **tandvärk** och vill ej gärna låta tandläkaren dröga ut Edra vackra tänder. Ni har ju försökt alla möjliga tanddroppar och syror — och resultatet blir ju att ni ej blott **bränner upp tänderna** utan äfven tandköttet går med på köpet — och sedan tänderna gått sönder tänker ni reparera skadan med artificiela »hästbenständer». — Jo, jag tackar, det är skönt! — Nej, köpen Eder ett af mina

Elektriska bälten

som fullkomligt botar den svåraste tandvärk **utan att tänderna på något sätt skadas däraf.** Priset därför är 5 kr. st. Tagas 4 st. lämnas de till 16 kr.

Adr.: **Jéan Thonérfelth, Burseryd.**

Glöm icke att

Mustads Taffelgrädd

är **bästa** och **billigaste bordsmör.**

Olaus Olssons Kolimport-A.-B.

Stockholm.

1:ma ANTHRACIT.

Hushållskol. Cokes. Briketter.

MUSIKINSTRUMENT!

Sträng- och Bläsinstrument alla slag, Mek. Verkinstrument, Speldosor, äkta MAGDEBURGER-DRAGSPEL, Munspel, Strängar samt öfriga tillbehör m. m. köpas fördelaktigast hos

BENGT DAHLGRENS AKTIEBOLAG ARSENALSGATAN 1, STOCKHOLM

Prislurant MED FÄRGLAGDA PLANSCHER erhålles kostnadsfritt på begäran.

CARL F. KÄLLSTRÖM

JUVELERARE

4 ÖSTRA HAMNGATAN 4

MALMÖ

SPECIALITÉ: KONSTNÄRLIG CISELERING

Hör oss "SVEA!"

Hvar och en sin egen fotograf! Enastående erbjudande erh. alla gratis och franko, som tillskrifva **Svea-Magasinet, Örebro.** Försumma ej tillfället! Skrif genast!

Andra häftet af **"Moster Emmas Väfbok"**, mönster med illustrationer till vackra hemväfnader, lämpl. till gardiner, möbeltyger, herrkostymer, promenad- och bruddräkter, erhålles mot 1 kr. 35 öre postförskott från Andersson, Bjärstad, Kuddby.

Franskt protestantiskt Pensionat

De unga svenska damer, som önska vare sig från första början studera franska språket eller endast vinna ökad insikt däruti, kunna vi på det lifligaste anbefalla Madame Mac Coll's och Mademoiselle Marchal's pensionat (protestantiskt) Boulogne sur mer.

Detta pensionat, beläget i ett af stadens hälsosammaste och bästa kvarter, är väl bekant för flera svenska familjer, hvilka dit sändt sina döttrar att fullborda deras uppfostran. Läroämnen äro: franska, engelska och tyska, sång, musik, teckning, målning etc, men framför allt kommer man där i åtnjutande af ett verkligt godt familjelif.

Pensionsafgiften för skoläret (1 okt.—31 juli) är 1,350 kr., och kunna de bästa referenser erhållas till svenska familjer såväl i Stockholm som landsorten. Man vände sig för erhållande af sådana äfvensom af prospekt etc. till Madame Mac Coll eller Mademoiselle Marchal, 37 Rue Basse des Tintelleries Boulogne sur mer. (France).

IDUNS MODETIDNING

För Sömmerskor

Bäst, elegantast, modernast

Prenumerera genast

i närmaste postkontor eller bokhandel för 2:dra kvartalet om Ni

för vårsäsongen

vill erhålla vårt lands innehållsrikaste modetidning.

Prenumerationspriset är för 2:dra kvartalet å planschupplagan **endast kr. 1.50,** å den andra upplagan **endast 1 krona.**

För Syateliérer

För alla husmödrar

Capsuloids

är den bästa järnmedicin.

Hvarför?

Emedan Capsuloids innehålla endast naturligt järn, omsorgsfullt utdraget ur friskt oxblod.

Emedan de vanliga järnpreparaten, såväl piller som mixtur innehålla en mängd stark syra, och därför äro så förstörande för magen och tänderna.

Emedan Capsuloids aldrig innehålla syra, och därför äro lämpliga för äfven den klenaste mage hos gammal eller ung, och de svärta ej tänderna.

Emedan all vår kraft och energi beror på mängden af det naturliga järnet i blodet, och Capsuloids tillföra blodet just den däraf behöfliga kvantiteten.

Emedan hälsa, frisk färg, kraft, energi och god matsmältning samt god sömn utan all fråga är en följd af den riklighet af blod. som frambringas genom att intaga Capsuloids.

Emedan allt det järn, som finnes i Capsuloids, genast upptages af blodet, åstadkommer rikligt godt blod och de resultat, som visat sig genom att gifva Capsuloids för hufvudvärk, hjärtklappning, benägenhet för svimning och förstoppning, som så ofta åtföljа blodbrist och bleksot. äro i högsta grad påfallande.

Erhållas i Sverige å alla Apotek à Kr. 2,50 pr ask. Enda fabrik: Capsuloid Company, 31 Snow Hill, London.

Sluta upp med bråket

att insamla aska till tvätt. Begagna i stället

Lagermans Tvättpulver,

som har samma rengörande egenskaper och garanteras lika oskadligt som den finaste björkaska. — Säljes öfverallt.

Prisbelönt senast vid Världsutställningen i Paris 1900.

Barklinds Hårrenovator,

det bästa medel för håret, finnes att tillgå hos de flesta parfymhandlare samt i parti vid fabriken Bryggaregatan 16, Sthlm.

J. E. Barklind & C:o.

Piano-agent sökes.

En **respektabel** person, hälst musikalisk, med många och goda bekantskaper, kan få upptaga order å våra instrumenter. Reflekterande torde benäget för vidare aftal insända referenser till

C. H. Billbergs Pianofabrik, Göteborg.

Inga Bröstkarameller hafva hittills vunnit så stort och allmänt erkännande som **MUNKENS.**

Begär därföre alltid

MUNKENS Bröstkarameller.

Partilager hos **Hammarsten & C:o,** Stockholm.
Allm. t. 21 87. Rikst. 12 20.

Största — Elegantaste månadstidning

TANGENS NYHETER

fyrtrådiga Gardiner

GULDMEDALJ. MALMÖ 1896 STOCKHOLM 1897 BERGEN 1898

SVENSKT FABRIKAT